

FERENCES KÖZLÖNY

1937.

Január hó

XVII. évf.

TARTALOM :

Terciárius naptár.

Le a fagyöngyökkel.

Pálffy Erzsébet grófnő: Péntek, 1937.

Rendi gyűléseken. — A fuenteovejuna-i ferences vértanuk.

P. Szabados Anzelm OFM : A Bold. Szűz hét örömeinek rózsafüzérje.

A szocialista vezér leánya.

Az emberi élet meséje.

P. Roznik Rajnér: Krisztus utján.

A XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus Budapesten.

Dr. Bendefy László: Johanka testvér levelének tudományos jelentősége.

Az alcazár terciárius hős.

Franciska nővér: Harmadikrend csak öregeknek való.

P. Barkata FABIÁN O. F. M.: A skiptár fia.

P. Páhoky Zoltán O. F. M.: Neveljünk jó anyósokat!

Pálffy Erzsébet grófnő: Matt Talbot.

Sinclair Mária Franciska.

Ferencesek a Szentföldön

Rendi élet.

Könyvkritika.

Szerkesztői üzenetek.

Le a fagyöngyökkel!

Mi az oka, hogy nem haladunk? Miért oly kevés a terciáriusok száma? Az Evangélium erősebb, a ferences lelkiület boldogítóbb, a szeráfi tűz gyújtóbb, a bűnbánat szelleme termékenyebb és Jézus közelsége megnyugtatóbb minden másnál... és mégis olyan kevesen lépnek erre a keskenyebb ösvényre, amelyre őket Assisi nagy Szentje hívja!

Amikor valaki közeledik Atyánk felé, belülről valami megremeg benne. Ezer kérdés, éjjel-nappal gyötrő nyugtalanság kinozza. Elvész lelki békéje, valóságos zivatar dühöng bensejében, mintha legalább is a világ vége hővelkeznék. Hasonlít a tenger szirtjéhez, amelyet tajtékzó hullámok ostromolnak, de nem bírnak vele, mert gránit. Ő is dacol minden akadállyal, lenyesegeti a rácsimpaszkodó folyondárokat és ellenállhatatlan lendülettel fut jóságos Atyja után. Ez a nagy igyekezet és ez a szüntelen harc tisztítja.

Leegyszeresül, kidobja a hátsó gondolatokat, közvetlen és egyenes, alázatos mint a gyermek, és üde, mint a mező liliomai. Ez az újjászületés az előbbi külső-belső megrázkódtatás következménye. Nincs átalakulás, ha nem törik össze a gyarlóságok között megkeményült szív. A patak is ott játszik a legszebb színekben, ahol sziklák között tör útát magának, és valóságos hangversenyt rendez futása közben. Amikor leér a lapályra, elposványosodik....

Sok terciárius is így jár: ellankad, mielőtt levethetné földies gondolkozását és érületét. A gonosz lélek első rohamát a belépés előtt még legyőzi, de utána a látszólagos csendben ellopja tőle kincseit a világius, szellem. Meghatja a fölvétel fölemelő szertartása, talán felujjong egész valója a fogadalom fenséges pillanatai alatt, de aztán mintha mindent elért volna, szép lassan kiegyezkedik a világgal. Először szeretete hül le, aztán az egyszerűség fölemüléje némul el benne, majd betolakszik tetteibe a feltűnni vágyás, amely űzi-hajtja, hogy szakadatlanul «apostolkodjék» és esetleg rendi álláshoz jusson...

Egyszer csak arra ébred, hogy ő tulajdonképpen nem is követi Szent Ferencet. Inkább csak megszokott szólásokat hangoztat, nem irányítja azonban életét az, amiről olyan vonzóan szónokol. Nem érdekli a terciárius eszmények diadala, nem áldoz sikerük érdekében, hanem inkább arra jó neki a szeráfi élet, hogy kicsi céljait könnyebben elérhesse. Nem ő óhajt szolgálni alázatosan, hanem ő szeretne mások vállán fölemelkedni, élőködni, mint tölgyfán a fagyöngy. Amint azonban a fagyöngy előbb-utóbb kiszáritja a tölgyet: éppúgy tönkreteszik az ilyen «buzgó» lelkek a terciárius községet.

Az újesztendőben nyessük le rendünk fájáról ezeket a fagyöngyöket és szebben virul a rendi élet! Szebb azonban az az eljárás, amely meg-nemesíti a vadhajtásokat is! Akit átjár a szeráfi szeretet, addig nem nyugszik, amíg rendiközségében ezt a ferences tüzet nem teszi uralkodóvá. Ahol mindent Jézusért, Jézusban és Jézussal végeznek, ott észrevétlenül átalakulnak a lelkek, és rendünk fájáról letünedeznek a fagyöngyök. Adjja Isten, hogy így legyen!

— Péntek, 1937 — mondta Laci elgondolkozva. — Mi jót hozhat ez az év, amelyik péntekkel kezdődik?

— Ugyan, Laci. nem szegyeled magad, fiú létedre babonás vagy, mint valami vén boszorkány — szólt rá hűga haragosan.

— Elmaradott vagy, Mártukám! Nem lehet az ilyesmit csak úgy félvállról elintézni. Ma az okkultizmus századát éljük, a spiritek, a szellemek hatalmas uralkodik, a tudomány is felfedezte, hogy az égitestek micsoda óriás hatást gyakorolnak az ember életére...

— Ha maga is eljönne egyszer, Márta, a mi öreg barátunkhoz, a maga által annyira megvetett spiritisztához, másképp beszélne — szólt közbe Laci barátja, Iván, Takácsék szilveszteri vacsorájának első vendége.

— Azt meghiszem — erősítette Laci meggyőződéssel. — Ha hallottad volna a hazajáró halott és a macskája történetét, meg azt a másikat a lélekvándorlásról és amikor egy asszony felismerte spiritiszta barátunkban azt a spanyol lovagot, akivel évszázadokkal ezelőtt, egy másik életében együtt ült valami ligetben... Szenzációs!

— Alkalmasint valami rémregényből olvasta ki ezeket a dolgokat dicső barátotok.

— De Márta, hogy mondhatsz ilyet!

— Nem nyugszunk, amíg maga is hívő nem lesz. Az első lépés azzal kezdődik, hogy holnap eljön velünk együtt és magának is csináltatunk horoszkópot.

— Nekem is?! Miért, talán maguk már csináltattak?

— Hogyne, természetesen. Lacival együtt.

— Képzeld, Márta, megtudtam, hogy az 1937. év borzasztó napokat hoz egész Európának, de én személyesen sem várhatok semmi jót — szólt közbe Laci.

— Ezt én is megjósolhattam volna neked a csillagok nélkül. Mi jó várhat arra, aki ilyen hadarságokkal és örütségekkel foglalkozik?

— De Márta, veled nem lehet okosan beszélni. Leszólsz mindent és fogadjunk, azt sem tudod, mi az okkultizmus, meg a spiritizmus, nem is szólva a horoszkópról.

— Kérlek hagyj fel ezekkel a kifecamított dolgokkal. Megvan a véleményem a ti nagyrabecsült «izmusaitokról».

— Véleménye is van? De hisz ez érdekes — szólalt meg Iván.

— Nem ismertetné meg velünk is?

— Úgy van, halljuk az új egyetemi tanárt! — nevetett Laci gúnyosan.

— Az előadás címe? Mondjuk: «A modern kor átkai.»... vagy: «A XX. század csodabogarai». Ez sem tetszik?

— Ne tréfálg, Laci. Nem szeretem az ilyen éretlenségeket. Ezek komoly kérdések.

— Jó, ha te komolyan veszed, természetesen mi is. De kezd el már. Márta, mert hamarosan itt lesznek a többiek és akkor befellegzett minden komolyságnak.

A fiatal lány felállt a székről, a kályha közelébe ment, hátát neki-
vetette a falnak.

— Ott kezdem, — mondta csendesesen — hogy ez a mindenféle bele-
kapcsolódási vágy az ismeretlenség birodalmába, a természetfelettiébe, a
szellemek világának, a csillagok behatásának kutatása és a többi, ami
okkultizmus és spiritizmus néven ismeretes, nem más, mint az, hogy az
ember a halhatatlanságot és az Istent hamis úton keresi. Minden egyes
lélek és így a lelkek összessége, a társadalom is az örök és mindenható
Szellem és Értelem alkotása. A tudomány is keresi Istent és a halhatatlan-
ságot, mert Tőle származik és Hozzá vonzódik vissza, aki Maga a Minden-
tudás. A hívő ember, a keresztény katolikus megtalálja vallásában Istent
és a halhatatlanságot is, nem is kívánczik másfelé, de a félkeresztények
és hitetlenek, mindaddig tévelyegnek, amíg meg nem találják az igazi
forrást.

— Valahogy úgy kell elképzelni a dolgot, hogy az isteni Igazság
olyan, mint a magas hegy tetején buzgó kristálytisza forrás. Hogy ezt
elérjük, hogy feljussunk a hegy tetejére, sokat kell küzdenünk, szenved-
nünk, sok mindenről le kell mondanunk... A ma embere is keresi Istent
és igazságát, de mikor elérkezik a hegy lábához és látja az előtte törnyo-
suló nehézségeket, visszaretten és inkább lehajol a könnyebben elérhető
piszkos pocsolyavízhez, hogy igyék belőle és eloltsa szomjúságát. Ez is
víz! Sőt, a tiszta forrás vizéből eredt, de útközben beszennyeződött.
Az okkultizmus, a spiritizmus nem más, mint ilyen szennyes víz. Aki
megtalálta Istent és igazságát, a tiszta forrás vizét, az undorodva fordul
el tőle...

— Honnan veszed ezeket a dolgokat? — kérdezte Laci csodálkozva.

— Nemrégiben beszélünk erről Péter Péterrel a harmadikrendben.

— Mi, maguk ilyesmikről is beszélnek? — kapta fel fejét Iván.

— Hogyne. Minden időszerű kérdés szóba kerül. Ezt én vettem
fel. Ne gondoljátok, hogy talán veletek kapcsolatban. Akkor még nem
foglalkoztatok ezekkel a butaságokkal, pocsolyavizekkel... Hanem tavaly,
amikor anyussal Bécsben voltam és elvetődtem a Burg környékére, láttam
egy embert valami korong félével és ez is állítólag — úgy mondta a
körülötte összeverődő tömeg — a csillagokból megjósolta a multat, a
jelent és a jövőt... Természetes, hogy legelső alkalommal beszámoltam
rőla az igazgató atyának. Így van ez, Lacikám.

— Vegyük csak a te péntekedet is. Igaz, hogy majd kétezer év
előtt pénteki napon történt a leghorzasztóbb bűntény, Krisztus keresztre-
leszítése, de ez egyben a legszentebb és a legértékesebb napunk is, mert
ezen váltott meg bennünket élete árán az Üdvözítő! Ez az igazság, a tiszta
forrás, és az a szerencsétlenség, amit ti és százezrek hozzáfűztek, az igazság
eltorzítása, beszennyezése: a babona. Ahhoz, hogy az 1937. évben sok
baj és szomorúság lesz a világon, nem kellene csillagok és horoszkópok.
Mindenki látja, hogy a bolsevizmus micsoda ördögi álnoksággal és ügyes-
séggel furakodik a világba és öl, pusztít, rombol családokat, nemzeteket...

— Nehéz, sőt nyugodtan mondhatom, horzasztó napok előtt áll
egész Európa, de nem szabad elfelejtenünk, hogy felettünk él Krisztus
és kiterjesztett két karjával magához hív. Ne horoszkópot állítsunk

magunknak, ne jósoltassunk, hanem nézzünk Krisztusra, ragaszkodjunk hozzá és kérjük, legyen ebben a sötét, felhősnek ígérkező újesztendőben támaszunk, megnyugvásunk. Aki az Ő keresztje alá menekül, biztonságban van, és annak a pénteken kezdődő újesztendő is sok kegyelmet, jót és szépet fog hozni. Szívből kívánom, hogy ez így legyen 1937-ben nemcsak te és Iván, hanem mindannyiunk életében is!

Rendi gyűléseken.

való megjelenés ellenőrzésére egyik amerikai terciárius igazgató a következő módszert alkalmazza: Januárban elküld a rendiköztség minden terciáriusnak 12 üres borítékot azzal a kéréssel, hogy miután a havi gyűléseken megjelenő terciárius az önkéntes adományt már beletette a borítékba, lezárja és így átadja a gyűlés előtt az egyik megbízott ellenőrnek.

Ha valaki nem jelenhet meg a gyűlésen, akkor az okát megírja és a borítékban elküldi a rendiköztségnek. Ha valaki háromszor hanyagságból, figyelmeztetés dacára se juttatja el kimentő levelét a rendiköztség előjáróságának, a saját rendiköztségének tagjai közül törlik, de egyébként megmaradhat a harmadikrend tagjának, ha ellene más komoly kifogás nem merült fel.

Az első ilyen kísérletnek az lett az eredménye, hogy a havi gyűlésen az eddigi 45 % helyett a tagok legalább 80 %-a jelent meg és a rendi célra befolyt adományok is tetemesen növekedtek.

A fuenteovejunaí ferences vértanuk.

Ezen spanyol város ferences kolostorának öt felszentelt papját a véstörvényszék elé állították, arculverték és gyalázták őket. Aztán az elnök és az ügyész megkérdezte a ferences atyákat, hisznek-e Istenben és a Jézus Krisztusban.

— Hiszünk! — válaszolták egyhangúlag.

Az elnök kegyetlenül megostoroztatta őket, majd így szól hozzájuk:

— Most káromoljátok Istent, amint én káromlom Őt.

Az atyák ezt kereken megtagadták, és amíg az istentelen elnök szörnyű istenkáromlást hallatott, ők Isten hangos dicséretével feleltek.

Erre a legborzalmasabb vértanusággal fenyegette meg atyáinkat, ha nem káromkodnak. Ők azonban még határozottabban megtagadták ezt e szavakkal:

— Tegyetek velünk, amit akartok, de mi utolsó leheletünkig nem szününk meg Istenünket áldani és magasztalni!

Erre a hóhérok a szerzetesek nyelvét borotvával kivágták, és borzasztó kínokat okoztak nekik. Majd fülüket is levágták. Utoljára pedig úgy megkorbácsolták őket, hogy egész testükből csak úgy dőlt a vér és aztán agyonlőtték a hős vértanúkat.

Mikor Szent Ferenc e boldog fiai már nem beszélhettek, imádkozó állásba helyezkedtek és a golyót égre emelt szemmel fogadták.

írta: P. Szabados Anzelm O. F. M.
(VII. folytatás.)

V. Titok: „Akit, te szeplőtelen szent Szűz,
a templomban örömmel megtalál-
tál.”

Elmélkedés: Lukács: 2, 41—53.

Jelszó: A napsugár fényesen ragyog akkor is, ha nem látom a felhők miatt.

Felajánlás: 1. Engesztelés a „nem keresett” Jézusnak.

2. A megkísértett és megpróbált léleknek erő, világosság kegyelméért.

Már egy évtized távlatából szemléli a szent Szűz, a boldog édesanya az angyali híradást, Erzsébet kitörő örömét, Betlehem mélységes titkait és szent emlékeit. De most valami megzavarja 3 napra szent boldogságát, s olyan valami történik vele és lelkében, ami igen jelentőségteljes és fontos úgy az ő, mint a mi részünkre. Az evangélista rövid néhány odavetett ecsetvonással örökítette meg ezt a titkot, amely nagyon sokat mond, az életet magyarázza, de végül is örömmel tölt el.

A tizenkét éves Jézus a jeruzsálemi templomban. Ez kedves bibliai történet a gyermekek számára. Azonban egy újabb advent volt Mária számára, mert keresnie kellett Fiát, zörgetnie kellett, amíg végre megnyílt a templom csarnoka, ahol önfeláldozóan öleli át gyermekét és így kiált fel: «Miért cselekedtél így velünk?» Nem törődik az iskola komolyságával, a tanítók bölcselkedésével, hisz' édesanya volt, aki «aggódva» kereste már harmadnap elveszett Fiát.

Miért... az aggodás, a bánkódás, a sötét képzelet, a komor vihar, a felhők?! ... Ezek az «emberrel» velejáró, barátok, elválaszthatatlan társak. ...

Azért, mert ennek így kell lennie, ez kell az «embernek».

Mária sem volt ez örök törvény alól kivéve. A teljes szélcsend, a ragyogó napsugár, a félreértést kizáró, örvendező szeretet csak az örök hazának osztályrésze. Itt a siralom völgyében azonban ez csak olykor tűnik fel, mint röpke fuvallat, mint átsuhanó sugár és mint néhány pernyi bemutatkozó örök hazánkból.

De ahogy a nagy természetben szükségesek az időváltozások és az időszakok, úgy és annyira nélkülözhetetlenek a lelki életben is a megtisztító, megvilágosító változatok, hogy zamatos, érett, piros-pozsgás, finom gyümölcsöket teremjünk az Atya örömére. Nem az érés folyamata okozza az Atya örömét, amennyiben az ránk nézve szenvedéssel jár, hanem annak gyümölcsei: a gyakorolt erények, a tüzesedő szeretet. Ez áll reánk nézve is. Nekünk is csak akkor okoz örömet az élet, ha küzdhetünk, mert csak így szép és értékes az élet.

És mi okozza ezt a szenvedés adójával megterhelt és megvásárolt örömet?

Az, hogy Jézust kerestük benne és Jézusra találtunk. Megtaláltuk a szegényé lett, elhagyott, elfelejtett, utolsóvá lett Jézust. Csak így értjük meg igazán Jézust, aki követőitől a kereset mindennapi hordozását követeli, s aki maga is igen súlyos teher alatt roskadt össze.

Ez a titok igen gyakran ismétlődik életünkben. Mi csaknem minden nap, sőt minden órában is elveszítjük szemünk elől Jézust. Ezért vagyunk

oly vigasztalanok, búskomorak, idegesek, türelmetlenek, aggódók és elcsüggedők.

Pedig talán minden erőnket megfeszítjük, s mégis el-elsurran a kis Jézus társaságunkból. Otthagytunkra, árván, mintha nem sokat törődne velünk. Ez sokszor igen kemény és nehéz próba, amelyet tekintetbe kell vennünk mások életében, viselkedésében. Bizony nehéz egyedül megállni helyünket Jézus vigasza és buzdítása nélkül.

Ha azonban édesanyjával így tett az isteni Gyermek, akkor mi sem szólhatunk érte. Ő azért cselekszik így, mert neki «Atyáiban» kell lennie. *s ide akar bennünket is bevezetni.* De teszi ezt azért is, hogy annál több jutalmat adjon a keresés és vágyódás fáradságáért.

Keressük tehát mi is Jézust, és pedig Mária, az édesanya buzgóságával. Ezt műveli az Egyház is a missziók és a lelkipásztorkodás nagy és nehéz munkájában. *Keresni Jézust a templomokban, a szívekben mindaddig, amíg meg nem találjuk Őt.* Óh mennyi buzgó imádság, forró könny, évekig tartó kéztördelés és égfelé emelés, áldozat és munka tanuskodik erről a legszentebb hivatásról és kötelességről!

Mária a kegyelem által bírta szívében az Istent, tudta, hogy Jézus el nem veszhét, mert Isten Fia, de aggódva, fáradhatatlanul kereste, mert rá volt bízva és eltűnt szemei elől. Mi is tudjuk, hogy Jézus nem hagy el minket, ha csak mi súlyos bűn által ki nem űzzük lelkünk templomából, de mivel *nem érezzük, hogy mellettünk van, mi is epekedve kiáltozunk utána, az Énekek énekének menyasszonyával:*

*«Felkelek, járom a várost, utcáit és tereit,
Keresem, akit szeret lelkem. Kerestem, de nem találtam...
Kérlek titeket, Jeruzsálem leányai!
Ha rátaláltok kedvesemre, mondjátok meg neki,
Hogy beteg vagyok a szerelemtől».* (3. 2; 5.8.)

Ennyire szeressük Jézust, ennyire epekedjünk utána, ekkora buzgósággal keresve keressük Őt, az Ég és Föld Kincsét. Mária tisztán látta, hogy kicsoda Jézus, azért éjjelt nappallá téve járta Jeruzsálemet, örök példát adott arra, miképpen cselekedjünk.

Szent Ferenc is sírva, zokogva járt hegyet-völgyet és őszinte sóhajjal kiáltozta: «Jajj, a szeretetet nem szeretik!» Ilyenné alakuljon minden ferences lélek: Máriával és Ferenczel Jézust keresővé.

És a megvalósítás örömét ki írhatja le? Szent Pál sejteti a jövő életben: «Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szívbe föl nem hatolt, amiket Isten készített azoknak, akik Őt szeretik». Márpedig mindez Jézus, «mert úgy tetszett az Atyának, hogy *Őbenne lakozzék minden teljesség».* (Kol. 1. 19.) vagyis az isteni erők összessége.

Csak olyankor tudjuk értékelni a kincset, ha még nincs birtokunkban. Így vagyunk nemcsak az egészséggel, a szülőkkel, a jó barátokkal, hanem a kincsek Kincsével is: Jézus Krisztussal. — Tehát *nekünk kell, hogy lát-szólag elvesszen, eltávozzon tőlünk, hogy azután annál bensőbben, mélyebben lehessen ismét a miénk.*

Égjen bennünk a lángoló szeretet Jézus iránt, keressük Őt önmagunkban és másokban. Keressük a gyermek ártatlan szemében, az ifjúságnak és az érettebb kornak szenvedélyektől viharzó szívében, keressük az aggok,

de főleg a haldoklók lelkében Krisztust. Úgy keressük azonban, hogy megtaláljuk, mert aki Istent keresi, megtalálja. Hiszen Ő maga jön felénk, Ő maga hív és szólít fel keresésére, aki nélkül senkik és semmik vagyunk.

Mi is járjunk aggódva, sírva, fáradhatatlanul Máriával, és mi is örüljünk, szünni nem akaró, kitörő lelkesedéssel Jézusunknak.

Ne kérdezd tehát tovább: Miért? mert láthatod azért, hogy örömről teljes legyen és senki el ne vegye tőlünk a mi örömről okát: az édes Jézust, akihez vezessen el mindnyájunkat a jószágos Szűz Mária! Amen!

Ha szereted lapunkat igyekezzel számára egy előfizetőt szerezni!

Aki új előfizetőket gyűjt, szép könyveket kap tőlünk.

A szocialista vezér leánya.

A párisi Pantheonban nyugszik Jaures, a vad vallásgyűlölő.

Az ő jelszava volt: «Meg kell semmisíteni a keresztény gondolatot!» Hadat üzent mindennek, ami keresztény. A vallásos tárgyú könyveket megsemmisítette. Háza küszöbét csak az léphette át, aki kipróbált istentagadó volt. Egyetlen, rajongásig szeretett leánya mellé egy istentelen nevelőnőt vett, akinek még külön azt az utasítást is adta, írton ki a gyermek szívéből mindent, ami keresztény.

Egyik napon, különösen jólsikerült, istentelenségektől hemzsegő, úszító politikai beszéde után, elégedetten pihent szobájában és leányára, Germainere gondolt. Ő lesz élete munkájának koronája. Szép, fiatal, nemeslelkű és hitetlen! Közben nyílt az ajtó és belépett Germaine.

— Kislányom — mondta és gyengéden magához ölelte. — Nem tetszik nekem, hogy annyit magányoskodsz. Gyakrabban kellene vendégeket látnod, fiatalembereket meghívnod... Így nem fogsz magadhoz méltó élettársra találni...

A fiatal lány elmosolyodott. — Már találtam is édes, jó apám! Jaures nagy szemeket meresztett.

— Ugyan kit?

— Valakit, aki előtt csak térden állhatok!... Édesapa, zárdába akarok lépni, hogy egészen Krisztusé lehessenek!

Az emberi élet miséje.

Minden törekvő ember lelkiéletét bizonyos értelemben hasonlítani lehet a szentmiséhez, amelynek legfenségesebb, legszentebb pillanata: az átváltozás, — sokszor bizony hosszú évekig tart.

Egyszer egyik párisi ügyvéd elment Arsba, hogy — amint barátainak mondta — megnézzé azt a kómikus Vianney plébánost. — Nos mit láttál? — kérdezték tőle, amikor visszatért. Ünnepestes meghatottsággal válaszolta: «Istent láttam egy emberben!»

Itt van az átváltozás: Isten az emberben irányít, fölemel, az Ő világát alakítja ki az emberben az ember alázatos és áldozatos közreműködésével.

Ez legyen a mi törekvésünk is. Életünkkel, szavainkkal, tetteinkkel, gondolkozásunkkal és lelkületünkkel krisztusivá lenni, hogy elmondhassuk Szent Pál szavait: «Élek én, de már nem én, hanem él bennem Krisztus!»

Krisztus útján.

IV. «... legalább húsvét táján az Oltáriszentséget magadhoz vedgy».

Az az egyenes és nyílt beszéd, mellyel az Üdvözítő megigérte az Oltáriszentséget egy évvel halála előtt és amellyel azt megadta az Utolsó vacsorán, megtermette a maga édes gyümölcsét. Az Úr Jézusban való hitnek ez lett legerőteljesebb kifejezője és a Vele való egyesülésnek leg-hatásosabb munkálója. Valóban az Ő testének vétele által Benne voltak a hívők minden időben az Egyház kezdete óta és Ő a hívőkben.

Már az Apostolok Cselekedetei 3 helyen tesz említést arról, hogy a hívők összejövetelükön megtartották a *«kenyértörést»*, amit a magyarázók nagyrésze a szentmisére és szentáldozásra értelmez. Az első 9. században az Egyház szinte háborítatlanul élvezte az Oltáriszentségről szóló dogmáját. Bár voltak téves nézetek az akkorlétező eretnekségek között, de az nem zavarta a hívők lelki egyensúlyát. (Dokéták, gnosztikusok, manicheusok stb.)

Velük szemben áll szilárdan, boldogítóan a hit a legmértősebb Oltáriszentségben. Az első századtól kezdve szakadatlan és folyton növekvő áramlással járja át a vigasztaló, erősítő tudat a lelkeket, hogy velünk az Isten az Oltáriszentségben! Így *Szent Ignác* írja: *az Eucharisztia a mi Üdvözítő Jézus Krisztusunknak teste, mely értünk szenvedett és melyet az Atya feltámasztott.* (Tral. 8.) *Szent Jusztin* híres Apológiájában (I. 66.) írja: *«Jézus Krisztustól rendelt imádság által hálaadás közt(!) megszentelt eledel, mely átváltozás útján testünk és lelkünk táplálására szolgál, ama testté lett Jézus Krisztusnak teste és vére».* *Szent Irén:* *«Az elkészített kehely és csinált kenyér magába veszi az Isten igéjét és lesz belőle Krisztus testének és vérének eucharisziája».* (V. 2,3.) *Tertullian:* *«A mi testünk Krisztus teste és vére által táplálkozik, hogy a lélek is Isten által kövéredjék».* (Resur. 8.) Az üldözések alatt egyik vád a keresztények ellen éppen az volt, hogy lakomáikon (agape) egy kisded testének és vérének meg lisztnek keveréséből készült kalácsot esznek, ami az Oltáriszentség félre-értését jelenti. Az üldözések hatása alatt, jelképesen ábrázolják hallal, melynek hátán kosárban kenyér és néha borral telt edény volt. Ismeretesek az őskeresztények életének tárgyalása közben leírt áldozások, különösen a vértanui halál előtt. Mily élő hit, mily lángoló áhitat áradt az Oltáriszentség felé a halálra üldözött keresztények lelkéből, és mily erőt és emberfeletti bátorságot merítettek belőle gyermekek, erőteljes férfiak, gyenge nők és meggörnyedt öregek. Érthetővé csak Krisztus ígérete teszi, mely

szerint az Ő testével táplálkozóknál Őbenne vannak és Ő bennük. Mily nagy veszélyek között vitték az Úr testét a börtönökben sínylődő halálraítélteknek. Tarzicius, az Oltáriszentség vértanúja is egy ilyen útja alkalmával nyerte el a vértanui babért.

A későbbi századok keresztényeinek hitéről és lelkiéletéről annyi és oly világos irat áll rendelkezésünkre, hogy még napjainkban is tanulhatunk belőle. *Jeruzsálemi Szent Ciril* ezeket írja: Mikor Ő maga mondotta a kenyérről: ez az én testem, ki mer habozni? És mikor Ő maga biztosított ez az én vérem, ki mer kételkedni? Valaha a galileai Kánában a vizet borrá változtatta, mely rokon a vérral és nem akarnánk neki hinni, mikor a bort vérré változtatja? (Cat. myst. 4, 1—9). *Aranyszájú Szent János*: Be sokan mondják mostanában; Szeretném látni az alakját, arcát, ruháját, saruját! Őt magát látod, Őt magát érinted, Őt magát eszed! (Hom. in Matth.) [Schütz: Dogmatika.]

Ezzel az egyöntetű hittel a középkorban szembehelyezkedtek a különféle szekták és eretnokségek. Így az albiak, valdiak, és különféle protestánsok. Ezeknek erőszakos és logikátlan összevissza beszédje mit sem értett az igaz hívek hitének. Isteni szónak csalhatatlan biztonságával nemcsak tartjuk, de éljük is ezt a szent hitünket! Boldogan vesszük tudomásul, hogy *velünk az Isten!* Erről ír gyönyörűen Schütz már idézett könyvében:

Ez az Isten-keresés olthatatlan vágya benne él minden eszes teremtményben. Az ember testi és lelki kettős természetének megfelelően sajátos alakot ölt: Az ember *telke mélyén* áhítja Istennek *érzékkelhető* közelségét. Mindennek eleget tesz a megtestesülés titka. Általa az Isten emberek közt üti fel lakását, isteni fölségének sérelme nélkül emberi szemmel néz a vergődő emberre és megnyitja meleg vértől duzzadó szívét az emberi nyomorúságnak és inségnek. De ennek az érzékkelhető Isten-közelségnek biztosítása a történelem végéig csak az Oltáriszentségben valósult meg minden egyes ember számára....

Így az Oltáriszentségben, mint a hitnek titkában szent ölekezésben egyesül ég és föld, Isten és világ, láthatatlan és látható, örök és időben lett, mindegyik értéke és jellege érintetlen marad, és végül mindegyik a legbensőségesebb Isten-közösségben találja meg támaszát és teljesülését. Ezáltal az Oltáriszentség a keresztény életnek *közpon-tja és titokzatos forrása*. Belőle táplálkozik a hit, az áhítat, a vallási-közösség. Az Oltáriszentség körül épülnek a templomok, díszesednek szerető művészek által az oltárok, belőle nyílnak az áhítatnak leggyöngédebb virágai, közénk ereszkedése (a szentmise) a hívők Isten-tisztelete, vétele (a szentáldozás) az Isten-szeretésnek és a Benne való megerősödésnek legkiválóbb eszköze.

Mi tehát az igazság?

Krisztus szavai szerint tehát az igazság, mit szent hitünk tanít az, amit a konstanci zsinat így foglal össze: «Az átváltozás után mindegyik szín (kenyér és bor) alatt jelen van Krisztus teste és vére, lelke és istensége, még pedig teste a kenyér és vére a bor színe alatt a konszekráló- (átváltozató) szavak erejénél fogva, emberségének többi része ama kapcsolásnál és együttség erejénél fogva, mely a már most örökké élő Krisztusban összefüzi őket, istensége pedig a személyes egység miatt».

Ebből következik, hogy úgy a kenyér, mint a bor színe alatt az egész,

élő Isten-ember van jelen. Ezért nem szükséges két szín alatt áldozni. Teljes az egyesülés Jézus Istenségével és emberségével, testével és lelkével a kenyér színe alatt is.

Mert Jézus teste is most már halhatatlan, a színek szétválasztása esetén (a szent Ostya darabokra törése után) mindegyik, még a legkisebb részecskében is az egész és osztatlan Jézus van jelen. Az apostolok az Úr kezéből az utolsó vacsorán darabokra tört kenyér színében áldoztak. Így, ha néha megtörténik, hogy szét kell tördelni a szent Ostyát áldoztatás közben, ne izguljanak a hívők, mert ugyanúgy az egész és osztatlan Úr Jézust veszik magukhoz, mint akik egészet kapnak.

Edja magyarázatát annak az intézkedésnek is, hogy a legm. Oltáriszentség legkisebb részecskéjére is nagy gonddal kell ügyelnie a miséző és áldoztató papnak. A paténát (áldoztató tányéckát) is ezért tartják az áldozók álla alá.

Emberi ész számára felfoghatatlan, miként lehet a 33 éves, ideálisan fejlett testű Üdvözítő jelen az Oltáriszentségben teljes testi nagyságban, alakjának, tagjainak, és szerveinek, még pedig élő szerveinek természetes arányaiban és vonatkozásaiban! De hisz éppen azért hittitok, mert felfoghatatlan. Egyetlen magyarázata az Isten mindenhatósága és bölcsesége, mely ilyen módon akart az emberek között maradni, őket az üdvösségre segíteni. Ő mindent megtehet, amit csak akar. És ezt akarta, tehát megtegte. Mi ne kutassuk, hanem édes boldogsággal boruljunk le előtte és imádatlalt vegyük magunkhoz!! Az ilyen jelenlétet, melyhez hasonló módon a szellemek vannak jelen, nevezzük eucharisziás, vagy szentségi jelenlétnak. Ehhez hasonló lesz a mi testünk is majd a megdicsőült feltámadás után, amikor a lélekhez hasonul és lelki test lesz. Akkor majd megértjük, ami most rejtve van előttünk!

Az Úr Jézus jelenléte a kenyér és bor színe alatt addig tart, míg a színek megmaradnak. Amíg kenyér a kenyér, addig Jézus teste; amint megszűnik bármi hatás révén — gyomorsav, tűz, víz, penész, stb. által — megszűnt Jézus teste lenni. Nem Jézus szűnik meg, hanem az a kenyér, mely már nem kenyér többé, szűnik meg Jézus teste lenni. Jézus halhatatlan, tehát nem szűnhet meg létezni. Ha tűzben elég a szent Ostya, Jézus nem ég el, hanem csak a kenyér, mely míg kenyér volt, az Ő teste volt. Ugyanúgy nem emésztí meg Őt az áldozó gyomra sem. Csak a kenyeret, mely az Ő teste volt... Ő nem testi, hanem lelki táplálékunk.

Ha rendkívüli esetben megtörténik, hogy a szentáldozás a test számára is táplálék, sőt elegendő és egyedül lehetséges táplálék, akkor ez különleges csoda, amit kivételes kegyelemként egyes szenteknek megad az Úr, ezt azonban Ő nem helyezte kilátásba az Oltáriszentség rendelkezésénél. Több szent, vagy a szentség hírében levő egyén életében hiteles adatok szólnak arról, hogy táplálékuk hosszú éveken keresztül egyedül a szentáldozás volt. *Emerich Katalin* († 1824.) életének 12 utolsó évében a szentáldozáson kívül más táplálékot a tes számára nem vett magához. Ha lelkiatyja parancsára mégis vett valamit magához, szinte halálos beteg lett és csak akkor lett jobban, ha az ételt kihányta. De ugyancsak halálosan elgyengült, ha huzamosabb ideig nem áldozott. — *Lateau Lujza* († 1883.) ugyancsak 12 évig élt csak a szentáldozásból. — *Bold. Reule Erzsébetnek* színtén 12

évig a szentáldozás volt egyedüli tápláléka. — Boldog Flüe Miklós, kinek 500 éves emlékűnnepét 1917-ben ülték meg, 19 éven át volt bíró Svájc Unterwalden kantonjában és mint katonatiszt sok ütközethen vitézül harcolt. 50 éves korában felesége és 10 gyermeke beleegyezésével remeteségbe vonult, ahol 70 éves koráig élt, és ezen idő alatt, tehát 20 éven át csak a szentáldozásból merítette testi erejét is. Sovány és aszott volt, de tüde és egészséges. Nagy útakat tett, sokáig szónokolt fáradság nélkül. Mindig vidám és jókedvű volt. Néha felkiáltott: «*Krisztus él bennem, Ó ételem, italom, egészségem, orvosságom*». Az akkori berni városi tanács egy hónapra át örökkel vétette körül lakását, minden látogatóját átkutatták, nem vis-e ételt. Így ők igazolták, hogy valóban semmi testi ételt nem élvez. — *Szent Lidvina* 19 éven át kizárólagosan csak a szentáldozásból élt. — De egyébként napjainkban is láthatunk hasonló eseteket. Itt van pl. *Neumann Teréz* esete. Miként számtalan megfigyelő tanúsítja, ő is csak a szentáldozásból meríti testi táplálékát és közben végzi nehéz munkáját annak dacára, hogy stigmáiból sok vért veszít. — Ezek rendkívüli esetek. De azért, mint tények ismeretében feltehetjük a kérdést, honnét a táperő a test számára?! Bizony nem a kenyérből, hanem az Úr testéből!

P. Roznik Rajnér O. F. M. 47.

A XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus Budapesten. 1938-ban Budapesten lesz a Szent István-jubileumi évvel kapcsolatban. 1937-ben áldozócüttörtökre tervezik az eucharisztikus év megnyitását. Ettől kezdve missziókkal, tridnumokkal stb. készülnek elő az egész országban itthon, de a külföldön is az 1938. évi Eucharisztikus Világkongresszusra, amelynek ünnepegei 1938. május végén kezdődnek. Ekkor fogadják ünnepélyesen a pápai legátust, akinek ünnepélyes bevonulása a Szent István-bazilikába jelzi a világkongresszus kezdetét.

A XXXIV. Euch. Világkongresszus ünnepélyes megnyitása az *Ügctőversenypályán* lesz. Az első nap délutánján a különböző nemzetek gyűléseznek, este díszelőadások. Második nap a gyermekek közös szent áldozása, szülők és gyermekek felajánlása a Szűzanyának. Nagyvasszonyunknak; délután nemzetközi díszgyűlés a Sportesarnokban, este díszelőadások. Harmadik napon a nők közös áldozása, d. u. nemzetközi díszgyűlés a Sportesarnokban, este eucharisztikus körmenet a Dunán, utána tűzijáték. Negyedik napon d. e. monstre közös áldozás, d. u. a kongresszus ünnepélyes záróülése, a Szentalya rádióbeszéde a Vatikánból, este díszelőadások. Ötödik napon d. e. szentmise a parlament előtt a Szent Jobb jelenlétében és d. u. Szent István-díszgyűlés. A tervek szerint közzszemlére teszik 3 napra a szent Koronát. is.

Ezek a tervezetek, amelyekbe a *terciáriusoknak* is be kell illeszkedniök. Ez alkalommal kérjük a Főt. Igazgató Atyákat és a terciárius Testvéreket, Nővéreket, mondja meg, vagy inkább írja meg mindenki, mit gondolna helyesnek az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban. A legokosabb és a leggyakorlatibb hozzászólást közöljük lapunkban is és szép könyvvel jutalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy minél előbb értesüljünk hazánk terciáriusainak véleményéről, mert a Terciáriusok Országos Elnöksége január és február folyamán tárgyalja majd ezeket a kérdéseket, és sokkal simábban történhetnének ezek a megbeszélések, ha tudná, mi az, amit mindenki óhajt.

Hasonlóképpen kérjük a rendiközségek komoly véleményét az 1937-ben megtartandó Országos Terciárius Gyűlésre vonatkozólag: 1. Tartasuk-e meg? 2. Mikor és hogyan?

Hisszük, hogy a rendiközségek minél előbb nyilvánítják ezen ügyben véleményüket, mert sürgősen meg kell kezdeni a munkát. Nagyon kívánatos, hogy a *Ferences Ifjúság* mindenütt megszerveződjék, és erről a terciárius főtitkárság tudomást szerezzen. Szeretnők ugyanis, ha számukra is beállíthatna a központi vezetőség: külön kis programot már idén.

Johanka testvér levelének tudományos jelentősége.

Írta: Dr. Bendefy László.

1924-ben Moule A. C. az Archivum Franciscanum Historicum XVII. évf. 65—70. lapján igen érdekes — és reánk, magyarokra nézve fölötte érdekes — XIV. századbéli levelet tett közzé: a magyar Johanka ferences szerzetes beszámolóját a tatárországi missziókról. A levél Balanyi György dr. kiváló fordításában vált a magyar szakirodalomban ismeretessé.¹⁾

A magyar Johanka fr. negyedmagával hat teljes esztendőt töltött 1314—1320. között Baszkiriában, azaz Baszkardiában, vagy ahogy Rubruk nevezte Pascatirban, tehát abban az uralvidéki «tatár fennhatóság alatt álló nagy országban». Johanka társai közül kettő magyar volt (ezeknek nevét nem említi) egy pedig angol, név szerint Vilmos testvér. 1236-ban Juliánusz, magyar domonkosrendi szerzetes itt találta meg a kb. hat évszázaddal korábban tőlünk elszakadt véreinket. Juliánusz első útja

A kínai pápai delegátus megáldja Hankowban Szent Ferenc szobrát.

alkalmával még úgy találta, hogy Baszkardia független, magyarlakta ország s el is nevezte azt Magna Hungáriának. Egy év múlva azonban, midőn újra fel akarta keresni véreit, már a tatár seregekbe ütközött. Batukán hadai ekkora már előzőnlötték és leigázták nemcsak Magna Hungariát, hanem az összes szomszédos, nagy, pogány országokat is.²⁾

Felette szerencsés időben szereztünk tudomást Johanka testvér leveléről, mert ezen keresztül közelebb tudtunk férközni a Juliánusz megtalálta uralvidéki magyar haza sorsához és bizonyságokat nyerhetünk általa Juliánusz útjának missziós eredményeire vonatkozóan is. Eltekintve azonban

¹⁾ Balanyi: Magyar Johanka testvér levele a tatárországi missziókról, 1320-ból. Fer. Közl. 1927. dec — 1928. jan. (2 fo ytatás).

²⁾ Bőv. lásd a) Bendefy: Az ismeretlen Juliánusz. Bp. 1936. Credo kiad.
b) Bendefy: Juliánusz, Kelet Kolumbusza. Bp. 1936. Franklin kiad.

ezeztől a közvetett értékektől és vonatkozásoktól: Johanka fr. levele megérdemli, hogy tudományos kritika tárgyává tegyük a következőkben.

Johanka fr. levelét négy szempontból bírálhatjuk meg. Egyháztörténeti, történeti, földrajzi és néprajzi adatai egyaránt megérdemlik, hogy foglalkozzunk velök .

1. Egyháztörténeti vonatkozások.

Már Piano da Carpino és Rubruk Vilmos útleírásai tájékoztatnak bennünket arról a fokozatosan élénkülő, mindjobban virágjába szökkenő keresztény hitelétről, amely a XIII. század dereka táján mind beljebb hatol, mind nagyobb s nagyobb területeket hódít meg a nagy Kipcsaki birodalomban.

Johanka fr. a szent lelkesedés hangján ír erről: «... mi, akik Krisztus nevéért fáradozva nyomom követjük a tatárok táborát, mérhetetlen lelki haszonnal dolgozunk... nagyon sokszor, szinte nap-nap után a késő éjszakába is belenyúluk munkánk. Mert egyes tájakon olyannyira megsokasodott a keresztény hívők száma, hogy becslésünk szerint vetekszik a hitetlenekével. A tatárok ugyanis erőhatalommal számos keresztény nemzetet leigáztak, de megengedik nekik, hogy saját törvényük és hitük szabályai szerint éljenek, s a legkevésbé sem törődnek vele, ki milyen felekezethez tartozik, fő az, hogy... megtegyék uraiknak, amire a törvény értelmében kötelezve vannak».

Amit Johanka fr. fenti soraiból kiolvashatunk, óriási szó! Gondoljuk meg, hogy 80 évvel korábban Juliánusz még teljes pogányságban találta véreit, majd a tatár rabigával együtt az iszlám féllholdja is befurakodott közéjük. És mégis győzedelmeskedett Krisztus vallása!

A kereszténység terjeszkedésével egyre-másra épülnek a kolostorok. Mindenfelé megvetik lábukat a fáradhatatlan ferences missziónáriusok, de hovatovább az lesz a helyzet, miként Johanka testvér panaszolja, hogy nagyon kevesen vannak kolostoraik fenntartására és ezért néhányat fel is kellett adniok.

Kétségkívül előmozdította a missziónáriusok munkáját a tatárok nobilis viselkedése is. A tatárok, írja Johanka fr., «... oly nagy szabadságban tartják a keresztényeket, hogy... sokan közülök népes családot alapítanak és olykor-olykor nagyobb vagyonra tesznek szert, mint gazdáik». Ugyanakkor azonban a mohamedánokat nem nézik a tatárok ilyen jó szemmel. Mi lehet ennek az oka?

Semmi más, mint a mohamedánokból hiányzó magasabb eszményiség, a hiányzó keresztény etika.

Johanka fr. leveléből kétségkívül kiderül, hogy a Tatárországba vetődött szerzetesek munkássága kétirányú volt. Egyesek a kolostorokban laktak és a környékbeli hívek lelki gondozásával (pastoráció) foglalkoztak. Mások ellenben a fáradságosabbik részt választották és az örökké mozgó tatár táborhoz csatlakoztak, hogy új és új híveket szerezzenek Krisztus egyházának. Johanka fr. szerint ugyan «igen nagy lelki hasznot hajtanak» a kolostorokban lakó szerzetesek is híveiknek. «de még hasonlíthatatlanul nagyobb eredmény kíséri azok munkáját, akik nagy fáradsággal nyomom követik a táborát. A tapasztalat nem hagy e tekintetben semmi kétséget», teszi hozzá.

Örömmel állapítjuk meg, hogy e kor (XIV. sz.) szerzetes-hittérítői is azzal az élő, lángoló hittel és mindenre kész lelkesedéssel állottak szent céljuk szolgálatába, amelyet az első úttörőktől, Ottó, Gellért és Juliánusz atyáktól örökségképpen kaptak, Johanka és társai minden megrettenés nélkül szállnak szembe a mohamedán papokkal s még a börtön kínjai sem törik meg hitük sziklaszilárdságát.

«... újra és újra megismételtük hitünk tanításait s a szaracénok tudósai előtt minden tőlünk telhető módon: írásokkal, csodákkal, ész-okokkal és példákkal igyekeztünk kimutatni, hogy az ő vallásuk hiábavaló és üres... Ezenfelül bebizonyítottuk nekik, hogy törvénykönyvük az ördög találmánya és Mohamed nagy ravaszul csak azért vegyített benne össze jót és rosszat, hogy így elhárítson minden gyanút és az együgyűeket annál könnyebben léprecsalja».

Csodálattal és tisztelő elismeréssel állunk meg ennyi hősiességgel szemben. Csak természetes, hogy a mohamedánok üldözik a keresztényeket, főleg pedig a papokat, de legfeljebb bebörtönözik őket, miként Johanka fr. és kísérője, az angol Vilmos fr. is börtönben sínylődtek sokáig; de kivégezni mégsem merik őket a tatároktól való félelmükben. Mert a tatár inkább szövetségestársának, semmint alattvalójának tekintette Magna Hungária leigázott lakosságát.

Mindazok az adatok és utalások, amelyekhez da Carpino és Rubruk útleírásai, IV. Ince és IV. Miklós pápa bullái nyomán jutottunk az ázsiai magyarok megtérését illetően,³⁾ Johanka fr. levelének bőséges és kimerítő adatszolgáltatásával teljessé és tökéletessé válnak, hogy együttesen maradéknélküli, tiszta képet szolgáltatassanak nekünk uralvidéki véreink keresztény hitéletéről. E tekintetben tehát Johanka fr. levelét a maga nemében páratlan értékűnek mondhatjuk.

Napirendem beosztásának szempontja.

Gibbons híboros szerint egy a törvény: ember ember segítségével üdvözl, mert így akarja az isteni Gondviselés.

Ember ember által! Hány ember van reám bízva, hogy általam jöjjön közelebb az Úrhoz!

Mikor napi rendemet beosztom, gondolok-e arra, hogy eleget tegyek ennek az isteni törvénynek? Juttatok-e megfelelő időt, imát, áldozatot arra, hogy általam üdvözlhessenek azok, akiket a Gondviselés általam akar Égbe juttatni?

Szerkesztői üzenetek.

Az új esztendő küszöbén köszönjük olvasóink kitartását és kérjük további pártolásukat. Mikor az isteni Kisedd áldását kívánjuk kedves olvasóinknak, egyben kérjük, jelezze mindenk, mit óhajt olvasni lapunkban. Ez igen könnyíti a szerkesztőség munkáját. Egyesek szerették volna, ha teljesen modern külsőt adtunk volna lapunknak. Mi nem szeretjük a modernséget, hanem inkább az egyszerűséget.

Néhány cikk a következő számra maradt. Kérünk elnézést.

³⁾ Bendefy: Az ázsiai magyarok megtérése. Jeretány országa. Bp., 1936. Theologia III. évf. 4. sz.

A Ferences Közlöny 1936. évi tartalomjegyzéke.

É R T E K E Z É S E K:

<i>Balanyi György dr.:</i> Mit tenne ma Szent Ferenc?	356
<i>P. Kao Ker. János O. F. M.:</i> Az Egyház Kínában	11 és 73
<i>Kray István báró:</i> Mit tegyünk katolikus napilapjainkért?	39
<i>Molnár Ernő dr.:</i> Kisasszony ünnepe a művészetben	160
„ „ Assisi Szent Ferenc a művészetben	292
„ „ A halál és a művészet	344
<i>P. Náway Kapisztrán O. F. M.:</i> Az októberi spanyol forradalom áldozatai.	56
<i>Pálffy Erzsébet grófnő:</i> Az anyaság felülmúl minden emberi nagyságot.	41
<i>Schwartz Elemér:</i> Szent Ferenc, a ferencesek és a betlehemi jászoly.	4
„ „ Mi a teendő a betlehemek körül?	36
„ „ A betlehemi mozgalom	69

ELMÉLKEDÉSEK, LELKIÉLET.

<i>P. Kiss Szaléz O. F. M.:</i> Szeráfi húsvét.	100
<i>P. König Anaklét O. F. M.:</i> A szentmise áldozat.	106, 142, 181, 196, 230
<i>P. Majsai Mór O. F. M.:</i> Körülvesznek ők ketten.	3
„ „ Szép csendben.	35
„ „ Boldogságom útja.	67
„ „ Belőled égi béke árad.	131
„ „ Legyünk eleven kapcsolatban az étellel.	163
„ „ Szeráfi Atyánk karján.	195
„ „ Szent Lajos király intelmei.	227
„ „ Suhognak a fák.	259
„ „ Az Örök Nap fényözönében.	291
„ „ Jézuska tanít.	355
<i>P. Roznik Rajnér O. F. M.:</i> Krisztus útján.	20, 53, 85, 112, 138, 174, 206, 237, 269, 307, 334, 368
<i>P. Szabados Anzelm O. F. M.:</i> A Bold. Szűz Mária hét örömeinek rózsafüzére.	151, 183, 203, 263, 363

KÖLTÉMÉNYEK.

<i>Egri Irén:</i> Az újesztendő szelleme.	23
„ „ Madártestvéreké, énekeljetek.	209
<i>Kápolnay Anna:</i> Hit, remény, szeretet.	333
<i>Mária Szalvatorisz nővér:</i> Alamizsna ének.	61
„ „ „ Dicsőítő dal.	111
„ „ „ Szent Erzsébet dalok.	123

<i>M. Simonyi Margit:</i> «Az én Úr Jézusom»	55
<i>P. Szedő Dénes O. F. M.:</i> Fordulj hozzám Ferenc testvér.	17
„ „ Szent Ferenc oltáránál.	52
„ „ Mi a kommunizmus?	282

ELBESZÉLÉSEK, LEGENDÁK, BIBLIAI KÉPEK.

<i>P. Barkata Fábán O. F. M.:</i> A skipetár fia.	58, 107, 145, 178,	212, 244,	314
<i>Kállay István:</i> Ingyen utasok.			169
„ „ Búcsúzó pacsirták.			295
<i>Magasi M. Franciska O. S. U.:</i> A bógáncstól a szeráfig.			50
<i>Mártélyi Elemér dr.:</i> A kis vértanu.			15
<i>Pálffy Erzsébet grófnő:</i> A szegények hálja.			8
„ „ „ Fogadás.			81
„ „ „ Hová mégy, Uram?			102
„ „ „ Szűz Mária csodája.			132
„ „ „ A lélek sugara.			164
„ „ „ Az igazi asszony.			199
„ „ „ A «kis barát».			218
„ „ „ Ezüstmise.			228
„ „ „ Assisi hatása.			303
„ „ „ Halottak napjának vigiliája.			331
„ „ „ Matt Talbot.			347
„ „ „ A Gondviselés útjai.			360
— . — A tanturi borsó.			343

ÚTLEÍRÁSOK.

<i>P. M. Arnold O. F. M.:</i> Csodák csodája (Szienai képek).	299
<i>Pálffy Erzsébet grófnő:</i> Képek a Szentföldről.	272
<i>Szabó János dr.:</i> A nyugat-amerikai magyarok között.	25

ÉLETRAJZOK.

<i>Facchinetti:</i> X. Pius pápa Szent Ferenc terc. rendjéért.	18
„ X. Pius pápa szeretete Szent Ferenc rendje iránt.	110
<i>Hainiss Elemérné:</i> Szent Ferenc vezet engem (Korompai Józsefről).	372
<i>P. Návay Kapisztrán O. F. M.:</i> Gyári munkás a szentség magaslatán.	116, 136
<i>Pálffy Erzsébet grófnő:</i> Lopini Mária Anna terciária.	134
— . — Boldog Lwang Károly.	120
— . — Daemen Magdolna.	266
— . — Sinclair Mária Franciska.	317, 348
— . — Dempsey Timót, a terciárius pap.	340

TÖRTÉNELMI ANEKDÓTÁK, APRÓSÁGOK, GONDOLATOK.

— . — Apróságok XIII. Leó terciárius páparól.	13, 14
---	--------

— . —	Kevesen ismerik Luiggi Necchi nevét.	1/4
— . —	A szentek mondásai.	40
— . —	Új hangok.	72
— . —	Mark Twain.	76
— . —	Páter José Perrez.	80
— . —	A baj igazi oka.	84
— . —	XI. Pius pápa 60 éves terciárius jubileuma.	101
— . —	Néhány adat a mexikói keresztényüldözésről.	105
— . —	Jordán Mai.	118
— . —	Maria Josefa Rosello.	134
— . —	Mikor ketten beszélgetnek.	150
— . —	Minőség és nemcsak mennyiség.	166
— . —	Wirth Jakab és Weber Antal.	168
— . —	Ferences első áldozás.	173
— . —	Létezik még pápa?	173
— . —	Vianney Szent János gondolatai az imádságról.	183
— . —	P. Kolland Engelbert, a Szentföld vértanuja.	198
— . —	Szent Péter bazilikája.	202
— . —	Szent Kata.	205
— . —	Útban az ég felé.	215
— . —	Ferences párbaj.	230
— . —	Az ötödik evangélium.	236
— . —	Két nagy ember szavai.	240
— . —	Apróságok.	246
— . —	A 80 éves vértanu előénekes.	262
— . —	Péter Rosegger álma.	265
— . —	Ferences mindenszentek ünnepe.	327
— . —	Írók a Szentföld ferenceseiről.	339
— . —	Mire neveljük leányainkat.	371
y. t.:	Aki hat pápát ismert.	153
Hus:ár Elemér:	Itt jön a Szent.	252
P. M. A.:	Az Utolsó Vacsora terméért.	311
P. Páhoky Zoltán O. F. M.:	Neveljünk jó anyósokat.	342

TERCIÁRIUS PROBLÉMÁK.

<i>Csillag Miklós dr.:</i>	Mit tehet a rendi előljáráóság a rendi község megszervezése körül?	337
<i>Hegyi Lajos dr.:</i>	Szent Ferenc III. Rendje és modern társad. problémáink.	328
<i>P. Majsai Mór O. F. M.:</i>	A fogadalom.	147
<i>P. Takács Ince O. F. M.:</i>	Korszerű-e a harmadik rend?	77
” ” ”	Miképpen vitte a nép közé a III. Rend az evang. életet?	323
y. t.:	Terciárius szerénység.	267
— . —	A terciárius részvétele táncmulatságokon.	141
— . —	A terciárius élet Németországban.	241
— . —	Pápai szózat a terciáriusokhoz.	367
— . —	Mire neveljük leányainkat?	371

SZENT FERENC VIRÁGOSKERTJE.
(AZ IFJÚSÁG SZÁMÁRA).

<i>Egri Irén:</i> Öcsi mint hittérítő.	155
„ „ Pápai vizeken kalózkodtam.	156
„ „ Oh, az a külső.	187
„ „ Képesítő előtt.	188
„ „ Mindennap lehet virágod.	220
<i>P. Horváth Athanáz dr. O. F. M.:</i> Mit tehetnénk a terciárius ifjúság fellendítésére?	376
y. t.: A római gyerekek.	221

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— . — Téged is hív Szent Ferenc.	68
— . — A Szentsír bazilika restaurációja.	84
— . — Az «ismeretlen anya» szobra.	88
— . — XI. Pius pápa elismerése Uzdóczy Zadravec István püspök atyánknak.	99
— . — Budavár visszafoglalása 1686—1936.	119
— . — Az első rádiópredikáció.	126
— . — Egy igazi nagyszabású szabadtéri játék. Nyaraljunk ferencesen.	149
— . — A szentföldi ferencesek.	185
— . — Szent Ferenc nyomdokain.	185
— . — Az idei kath. nagygyűlés plakátpályázata.	186
— . — Lelkigyakorlatos hajózarándoklás Máriacellbe. Ahol naponta hallgatnak szentmisét.	189
— . — Ferencesek a Szentföldön.	216
— . — A Szentföld rövid története.	247
— . — A munkanélküliek segítője.	281
— . — Mire képes a bátorság.	281
— . — Én Isten gyermeke vagyok.	282
— . — Páris bűnbánója.	294
— . — Akarsz-e gazdag lenni?	302
— . — A szentség számára nincs korhatár.	306
— . — Innen-onnan.	310
— . — P. Francesco Cheng.	313
— . — Legyetek vidámak.	319
— . — Mit szólna hozzá.	327
— . — A szeretet kertje.	333
— . — Ferences hitvallás.	367
— . — Neves terciáriusok napjainkban.	374
— . — Isten védi a szent helyeket.	375
— . — Akik fel vannak mentve.	375
<i>Huszár Elemér:</i> Farkasok között.	217
<i>P. Majsai Mór O. F. M.:</i> A budapesti «Magyar Szentföld».	248
<i>Erzsébet nővér:</i> Élő szentkeresztúti társulat.	253
<i>Pálffy Erzsébet grófnő:</i> Magyar Szentföld.	233

Az alcazári terciárius hős.

Maurice Douney, a francia akadémia tagja csodálkozik azon az *érzékletlenségen*, amellyel a XX. század művelt emberei nézik a spanyol polgárháborút és megállapítja, hogy most éppoly tigris az ember az emberrel szemben, mint a legbarbárabb időkben. Hogy Spanyolországban a keresztény nemzeti irányzat olyan hihetetlen előnyököt harcolhatott ki a kommunista kormánnyal szemben, azt nem kis részben a terciáriusoknak is lehet köszönni, akik rendi jelvényeikkel mellükön vonultak be a hívó szózatra, hogy harcolják a hit harcát. Ismeretes, hogy Spanyolországban a világi terciáriusok száma 692,984.

Az alcazári hősök közül kiemelkedett a híres repülőkapitány, *José Sanz de Diégó*, akit bátor hitvallásáért elcsaptak a spanyol köztársasági hadseregből. Ez a kiváló terciárius a forradalom kitörésének pillanatában egyik katolikus iskola igazgatója volt, amelyben megtiltották a szerzeteseknek a tanítást. A polgárháború kitörésének első napján autó sietett. Madridba, hogy a rettegett repülőkapitányt elfogják és lelőjjék. Ő azonban Alcazárba menekült és Guiscardo ezredes rendelkezésére bocsájtotta magát.

Mikor felszabadult Alcazar, a la Croix (párisi katolikus napilap) tudósítója beszélgetett José Sanz de Diégóval. Külseje sovány és sok szenvedésről beszél — írja a tudósító. Kérdésére így válaszolt:

— Katolikus vagyok, Szent Ferenc terciáriusa; a Király katonája, szolgálja vagyok; elveim szerint cselekedtem, a többiért, mindenért Istennek, a Szűzanyának köszönet! Szerény eszköz vagyok kezükben, ők vezettek engem!

A tudósító minden kérdésére közvetlenül, nagyképűsködés nélkül, igazán szívvel-lélekkel a következőképpen fejezte be válaszát:

— Van Isten, van Szűzanya, és ez az én Istenem, az én Édesanyám, az én Szűzanyám!

Frejo kapitány, Diégó hős társa, megcsókolta a mellén függő keresztet és az alcazári hősök hitétől átszellemülten súgta az újságíró fülébe:

— A legbátrabb volt Sanz de Diégó, a szent!

*

A kis Viterbói Szent Róza terciária jut eszünkbe, aki, szeráfi lélekkel védte hazáját Frigyes császár hordái ellen. Hasonlóképpen védi szabadságát és függetlenségét, hitét Spanyolország ferences hősiességgel.

Az újjászülető Spanyolország eszményei és hősei között kiváló helyet foglal el Szent Ferenc és az ő áldott szelleme, amely haláltmegvető vértanukat tud nevelni nemcsak a missziókban, hanem akkor is, amidőn a haza szent ügyeiről van szó. Amint Kapisztránói Szent János győzelmes seregének javarészt terciáriusok alkották, úgy látszik, hasonlóképpen van a dolog a vajúdo Spanyolországban is.

Imádkozzunk küzdő testvéreinkért, hogy e borzalmas megpróbáltatás minél előbb véget érjen!

TÜKÖRKÉPEK Szent Angela életéből.

Írta Magasi Franciska, győri orsolyita-szerzetesnő. — E szép kiállítású mű még értékesebb tartalmat nyújt. A nagy terciária, majd pedig a Szent Orsolya-rend megalapítójának szellemével, módszerével, lelkiületével ismertet meg kedves és közvetlen hangon.

A harmadikrend csak az öregeknek való!

írta: Franciska nővér.

Így mondják ezt igen sokan.

Ezen kesergett már hetek óta az öreg Víg Istvánné, és egy nedves, ködös decemberi délutánon, amikor visszafelé jöttek a temetőből, a szegény Jancsóné temetéséről, el is panaszolta az idősebb Gálnénak.

— Ha így megy tovább, Veronka néne, hamarosan kipsztlul az egész harmadikrend. Idősek vagyunk, oszt' már a sír felé hajlunk valamennyien.

— Bizony — hagyta rá méltóságteljes fejbólintással az okos Gálné, — mert így hívták a faluban. — Tavaly szegény Takácsné nővérünk ment el, az idén meg Juli néne, meg most Jancsóné nővérünk, az Isten nyugosztalja.

— Én volnék a legfiatalabb, pedig már ősszel multam ötven esztendő. Nemsokára eltemet mindnyájunkat a plébános úr, aztán csak ő egyedül marad meg Szent Ferenc harmadikrendjében. Tudja a jó Isten, miért nem akarnak belépni ezek a fiatalok. Az én menyecske-lányom is csak a vállát rándítja és elintézi azzal, hogy a harmadikrend az öregeknek való! Néha már azt gondolom, hogy csakugyan ez az igazság.

— Igazságnak nem igazság, — válaszolta Gálné — legfeljebb annyi, hogy mi öregek közelebb vagyunk az örökkévalósághoz és többre becsüljük azt, ami ott túl lesz, és kevesebbre azt, ami itt lent van. Ezért aztán jobban hajlunk mindenre, ami Istennek tetszik, meg a lelkünk javára válik. De ami azt illeti, a fiataloknak sokszor nagyobb szükségük lenne Szent Ferencre, mint nekünk. Tudom én azt tapasztalatlából, mert én már harminc éves koromban beléptem a rendbe. De sok minden bajból, veszedelemből kiségett az a korda, amit most már több, mint negyven éve a derekamon hordok! Én úgy vélem, azért nem lépnek be, mert nem ismerik a harmadikrendet. Nem ismerik, hát nem kívánják.

— Nem gondolnám — rázta a fejét Vigné. — Itt van az én menyecske lányom, az Ilus. Végighallgatta ez a plébános úr beszédét Szent Ferencről nem is egyszer. Nem is kényszerűségből, mert hiszen szereti hallgatni, milyen is volt Asszisi Szentje. Ott volt a beöltözésnél is, amikor az igazgató atya olyan szépen elmagyarázott mindent. Hazament, láttam, könyvek álltak a szemében és többször is elsóhajtgatta: bár én is terciárius lehetnék!

— A pokol is jószándékkal van kikövezve, amiket végre nem hajtottunk. Ismerni a jót és nem követni, nagyobb hiba, mint nem ismerni.

— Így vélem én is, de hát mit tegyünk, Veronka néni? Az igazgató atya is mondta, erőszakkal nem szabad senkit sem a harmadikrendbe hozni. Csak az jöjjön, akit a szíve meg az esze hoz.

— Így van rendjén. De én megint csak azt mondom, amit az előbb is, hogy nem ismerik a rendet vagy mondjuk a kötelezettséget és azért nem jönnek. Félnek, hogy valami olyat vállalnak, amit aztán nem tudnak keresztülvinni.

— Nem beszélne. Veronka néni, Ilussal, hogy kivegye belőle? — kérdezte Víg Istvánné szinte könyörögve.

— Szívesen, szívesen, akár most is betérhetünk hozzá, hisz útba esik a portájuk mifelénk.

Hamarosan elérték a takaros külsejű, tornácos házat, amelynek ablakában a szép fehérre mosott függönyök és a viruló muskátlik elárulták, hogy gazdájuk rendes, dolgos asszony.

— Adjon Isten jócestét! — köszöntött be Gálné a konyhába.

A menyecske kipirult arccal ugrott fel az alacsony számolýról.

— Isten hozta, Veronka nénit és édesanyámat! Milyen kedves megtiszteltetés, hogy betértek hozzánk is. Tessék befelé a szobába...

— Inkább itt kint maradjunk a hűbös mellett — mondta Gálné.

— Kicsit átfázunk ebben a locs-pocs időben.

A két öregasszony kihámozta magát a nagykendőkből és a kabátból. Odaültek a padkára és vörösrecsípelt kezüket dörzsölgették.

— Sokan voltak a temetésen? — kezdte a menyecske a beszédet.

— Sokan. A rokonság, a szomszédok, ismerősök meg mi terciáriusok, igaz, hogy mi egyre kevesebben leszünk... Édesanyád mondta is, hogy lassanként kipusztulunk, mert ti fiatalok nem akartok belépni.

A fiatalasszony elpirult.

— Hát hiszen belépnénk — mondta zavartan — én is meg a Jutka is, a Kovács Péterék lánya, meg többektől is hallottam, de hát...

— De hát... a harmadikrend az öregeknek való, úgy mondják!

— Igazsága van, Veronka néne, de azért mondjuk így, mert az öregek ráérnek. Mi meg azt sem tudjuk, hol áll a dologtól a fejünk. Nem tudjuk elvégezni azt a tizenkét Miatyánkot, Üdvözetlet meg Dicsőséget. Minek lépünk hát be, hacsak halálós vétket veszünk magunkra...

Az öreg Gálné mosolygott.

— Nem gondolkozol, — mondta jóságosan — ha be is kötötték már a fejedet, de Jutka sem. Hát először is halálós bűnről, de egyáltalán bűnről nincsen szó. Ha nem mondod el az imákat, legfeljebb nem kapod meg azon a napon a hozzáfűzött kegyelmeket. Ha pedig lustaságból mulasztod el, akkor sem az ima el nem mondása, hanem a jóra való restség a hiba. Ami pedig az időt illeti... Tudod-e hány perc kell, hogy elmondjad a rendi imát? Multkor egyszer órára néztem: hát tizenkét perc! És azt tudod-e, hány perced van mindennap? Reggel öttől, este nyolcig 13 óra, minden órában hatvan perc, ami összesen 780 perc. És ebből a tenger időből ne tudnátok kiszakítani tizenkét percet Szent Ferencnek, akinek közbenjárására Isten annyi kegyelemmel fizet vissza nektek?! Milyen sok búcsúja van a harmadikrendnek, amelyekkel kiszabadíthatjuk kedves halottainkat a tisztítóhelyről! Sőt, talán már hallottad is, ötven, száz év múlva, amíg a világ áll, a ferencrendiek mindig imádkoznak az elhalt terciárius testvérekért, akkor is, amikor már senki sem emlékezik ránk és nem él semmi ivadékunk, aki segíthetne rajtunk a tisztítóhelyen... Nem éri meg ez a tizenkét percet naponta?

— Megéri, Veronka néni, megéri, de honnan vegyük ezt a tizenkét percet, hisz egész nap ki sem áll a kezünkből a munka és este úgy dőlünk az ágyba, hogy egy Miatyánk után már el is alszunk. Reggel az állatokat etetni, az emberünket ellátni, aztán a gyerekeket felkelteni, öltöztetni, reggelit adni, elküldeni az iskolába, kiereszteni az állatokat a legelőre, összeszedni a főznievalót, takarítani, ebédet főzni, mosogatni, foltozni, mosni, ügyelni a gyerekekre, aztán megint az állatokat, vacsora, mosogatás, ágyazás, aztán a kerti- meg a mezei munka... Még elsorolni is sok Veronka néni, hát még megtenni...

— Tudom, Ielkern, tudom — bólogatott Gálné a szóáradatra. — Emlékszem fiatal asszony koromra, de mégis csak azt mondom, hogy lehet. Nem kell éppen a napodból kiszakítani tizenkét percer, letérdelned a feszület elé, aztán imádkozni, úgy hogy aztán ezer felé járjon az eszed, mit is mulasztasz. Imádkozni minden helyen és minden órában lehet. A mi kedves Szent Antalunk az olivárezi remeteségben mialatt tányérokat mosogatott a konyhában, végezte imáit. Szent Paszkál a juhok őrzése közben imádkozott és fohászokodott a Szűzanyához. Szent Zita sűrűlész közben is Istenre gondolt. Szent Klára és nővérei a templomi ruhák javítása közben fordultak az Úr Jézushoz és Szűz Máriához köszöntésükkel...

— Így is lehet?

— Persze, hogy lehet. Hidd el, fiam, sohasem az idő hibás. Aki arról panaszkodik, hogy valamire nincs ideje, az biztosan lusta ember, akinek nem az ideje, hanem a kedve és az akarata hiányzik. Reggel öltözködés és mosakodás közben, ágyazásnál, ebédfőzésnél, lésztagyúrásnál, kenyérdagasztásnál, mosás, vasalás közben mindig elmondhatsz egy-két Miatyánkot és Üdvöletet, úgy hogy mire beesteledik és összeszámolod nemcsak a tizenkettő lesz meg, hanem jóval több. Így aztán nemcsak rendi imádat mondatd el, hanem megszenleled minden munkádat. A tizenkét Miatyánktól egész nyugodtan beléphettek Szent Ferenc harmadikrendjébe.

— Hát ha így van, ahogy Veronka néni mondja — tündökött el a menyecske. — Igen ám, de a közös kézimunka óra! Ez sehogy sem megy. A férjem is akkor jön haza a munkából, a gyerekeket sem hagyhatom magukra, meg a fejés is arra az időre esik.

— Első a köteleesség! Akinek otthon dolga van, vétkezik, ha ott-hagyja. És ez kétszeresen szól a terciáriusoknak. Szent Ferenc szemében is első a család, a családi élet rendje, békéje és boldogsága. Azért is alapította harmadikrendjét, mert sokan voltak, akik ott akarták hagyni családjukat és belépni első, vagy a második rendbe. Ezt pedig nem lehet. Mindenkinek helyt kell állnia ott, ahol Isten kegyelméből és akaratóból van, tehát az asszonyoknak a családban. Épp ezért a közös kézimunka óra nem kötelező. Aki teheti és eljön, sok örömet fog benne találni, mert ezeken a napokon a testvérek közösen megbeszélük lelki ügyeiket, növekednek a ferences szellemben, közlelől megismerkednek Szent Ferenc életével, a kézimunka pedig jócselekedetnek számít, mert a *szegények, a templom, a misszió, vagy a Szentföld számára dolgozunk*. Vagyis a közös kézimunka öröm, tanulás, jótékonykodás, de nem köteleesség! Így Iluskám. De most már megyek is, mert az én öreg fiam azt fogja gondolni, belevesztem valahol a sárba. Isten veletek.

— Köszönöm Veronka néne jóságát. Még ma átszólok Jutkához. Elmondom neki, amit hallottam. Azt hiszem, most már nem kell félnie, hogy kipusztul a harmadikrend... Ezután így fogjuk mondani: *a harmadikrend a fiataloknak való!*

Az öreg Gálné szép, galambbész hajára ráborult a fekete nagykendő.

— Adja Isten, hogy így legyen! — sóhajtott csendesesen.

Felnyitotta az ajtót és kilépett a tornácra.

Csend volt, vasárnapi csend. A köd szétfoszlott. Nehéz, szürkés-fehér felhők borították az eget. Lassan, ünnepélyesen, nagy pelyhekben szállingózni kezdett a hó.

A skipetár fia, Regény.

írta: P. Birkatta Fehér O. F. M.

7. „Imádkozatok értem bűnösért!”

Vasárnap volt. Pompás májusi reggel. A nap már az égen ragyogott és sugarait a mosolygó földre hintette. Kis harang kondult meg valahol távol s szórta szerte hívó szavát. Mint szárnyas égi követnek zsongott csengése a légen át és mindenütt, ahová behatolt, vidám hírt hintett el: «Vasárnap van, az Úr napja, mindnyájan jöjjetek templomba!» De nem igen kéretek magukat, siet öreg és fiatal, egyenként és csoportosan. Mennek a templom felé.

A templom kissé kint van. Valamennyi épületen túl az utolsó. Utána már az erdő vonul felfelé, lent pedig a pázsitos legelők. A plébániához tartoznak. Köztük itt-ott szántóföldek is akadnak. Jóval lejjebb kezdődnek csak a törzs házai. Keskeny gyalogút vezet innen fel a templomhoz. Az albán ember az úttal szemben igen szerény igényeket támaszt. Elég, ha háts és ígás lova végig tud menni rajta. A templomhoz vezető út is köves és meredek.

Ezen másznak ma fel a hívők kisebb nagyobb csoportokban. A temetőn is keresztül kell menniök, amely Albániában mindig a templom körül terül el. Az asszonyok és a gyermekek azonnal besietnek a templomba, a férfiak ellenben előbb lerakódnak. Fegyvereiket odatámasztják a templom falához. A büszke skipetár Isten előtt fegyvertelenül jelenik meg. Utána beszédbe elegyednek és az istentisztelet kezdetéig a temetőben maradnak. Ilyenkor kerülnek elő a heti események. Az ismerősökkel, rokonokkal ilyenkor beszélnek ki magukat, akiket különben hétszámra sem láthatnak.

Ma valahogy nem volt sok beszélni valójuk. Csak ténferegtek és szemlélték a pompázó határt. Egyikük meglepődötten inti magához a többieket. Lemutatott a völgybe. Különleges kép tárult szemük elé: Ott, ahol az út kilép a szántóföldről, ott jött felfelé a pap. Barna habitusa már messziről kitetszett. Ez magában még nem volt feltűnő. Hisz mindennap látják. Más tűnt fel nekik. Egy férfi haladt mellette, vállán hatalmas kő, melynek súlya alatt meggörnyedve lépked. Lassan közelednek. Felfelé nehéz az út. A hívőselegen nagy nyugtalanság vesz erőt. Ki az? mi az? mit csinált? A bent ájtatoskodó asszonyok is megtudják. Kitérülnek a templomból. Mindenki a jövevényt kutatja...

Már a temető területére érkeztek. A bánéskodó tömegben moraj zúgott végig. Felismerték a kőhordót. Gin az! aki Stiefni fiát lelőtte s akinek már három napja nyoma veszett...

Lassan a templomajtóhoz értek. A pap bement. Gin letérdel a szent küszöbre. Még mindig a hátán a kő. Mozdulatlanul vár, szilárdan mint a kő, amit cipel. Ez a nyilvános egyházi büntetés. Albániában ez így szokás. Ez alól nincs kivétel. A leghüszkébb skipetár is aláveti magát, ha nyilvánosan vétkezik. A követ kell büntetésképpen hordania, a templomba belépnie nem szabad, mert arra nem méltó. A templomba lépők mindegyikéhez pedig kérést kell intéznie: «Imádkozatok értem szegény bűnösért!»

Ezt a kérést meg mindenegyes embernek hallania kellett, aki Isten házába belépett. Hallották azok is, akik néhány nappal ezelőtt még pálcát törtek felette és őt gyávanak, becstelennek minősítették. Hallotta Gin

anyja is, felesége is, hallotta a kérlelhetetlen Stiefni és rokonsága is. Mindenki meghatódott és részvételt látszott eltelni...

Gin nem ismerte fel az előtte elhaladókat. Csak a földet nézte merően. Büntudata lesújtotta. Csak mondókáját ismételte. Mindannyiszor belső nyugtalanság fogta el, valahányszor tekintete lábakat látott, melyek egy pillanatra lebilincselve megálltak mellette. Ilyenkor valahogy olyan érzés vett rajta erőt, hogy vannak emberek, akik különösképen közel állnak hozzá szeretetben vagy gyűlöletben... Két pár gyerekláb vert gyökeret előtte. Szíve örületesen dobogott, majd hogy ki nem ütötte oldalát. Övéi voltak. Az ő gyerekei, akiket szíve mélyéből szeret. Kiáltani szeretett volna s apai szívének minden melegségével megcsókolni e pöttön kis lábakat. De nekik sem mondhatott mást, csak: Imádkozatok értem, bűnösért... S a lábacskák megindulnak tovább s eltűnnek az ember-tömegben. S ő érezte, hogy sír. Szeméből nehéz könnyesepp gördült le. Visszafajtott a lélekzetét, nehogy a zokogás úrrá legyen rajta...

Bent a szentmise megkezdődött. Az evangéliumot prédikáció követte. Miről fog prédikálni a pap? Ez a kérdés foglalkoztatott és nyugtalanított mindenkit. Mély csend űlt a templomban. Az ember szinte a lelkiismeret szavát is — nemcsak a lélekzetét — hallhatta. A pap szavai erőteljesen, súlyosan hallatszottak. Arról az Egyről beszélt, Aki a mennyből a földre szállt, hogy a szeretetet hirdesse, Aki az emberek riánti szeretetből életét adta. A felebaráti szeretetről beszélt. Egy szóval sem említette a templom előtt térdeplő ember tettét, de valamennyien kiéreztek szavaiból, hogy Gin büntette és a plébános szavai között belső összefüggés áll fenn. Ginnek vezekelnie kellett, mert a Kanuniak engedelmessé bosszút állt. Ezt azonban bárki más is megtette volna közülük s akkor a pap kinn tartotta volna az illetőt, mint méltatlan arra, hogy az Úr házába lépjen! A szívekben kétség űlt, egyenlenség uralkodott; két — egymással ellentétes — törvény, kettős köteletség hatalmas összeütközése volt!...

A szentbeszéd véget ért s nemsokára a mise is befejeződött. A nép hallgatagon vonult el a követ tartó ember mellett. Még csak egy tekintetre sem méltatták. A férfiak fegyvereikért nyúlnak s gyors léptekkel az előresietett asszonyokat és gyermekeket igyekeznek utólrni, hogy a család egyszerre érjen haza. Hazamenet és otthon is a pap szavaival foglalkoznak, nemcsak az nap, hanem egész héten át. Fontolgatják, alkalmazzák, bővítik és magyarázzák s itt-ott megjegyzéseket is fűznek hozzá. Ennyi mindössze a szellemi táplálékuk, hisz újságok, hírlapok nem igen járnak feléjük. S elrepül ismét egy hét a fejük felett. Újra itt a vasárnap. Miskötelezettség. Nem mulasztják el. A templom felé sietnek. Most is ott térdelt az ember a templomajtóban kövel a vállán. Most is hallaniok kellett alázatos szavait: «Imádkozatok értem bűnösért az Úrnál!» Most azonban a szavak hatása még erőteljesebb, még rombolóbb volt, mint előzőleg. Útései különösen azokat a férfiakat érintették, akik meggyőződtek róla, hogy az ingerlő szavak indították Gint bosszúra, amit ők jobbnak, nemesebbnek láttak, mint Gin. Érintették az asszonyokat is, kik fecsegésükkel, mérgezett, maró szemrehányásaikkal Gin feleségét és anyját gyötörték, elvakították. Különösképpen súlyosan érintették Gin feleségét és anyját, mert önmaguknak is be kellett vallaniok, hogy a bűn cselekmény okai elsősorban

ők voltak. Stiefni bosszút liheg; rokonságának azonban e szavak kegyetlen tövisek voltak, melyek mindig beljebb furakodtak.

Felbúgtak az orgona akkordjai is és a nép énekelni kezdett. Utána a kántor szólózott egy ismeretlen éneket. A refrénje: Boldog mindenki, aki meghocsájt. Szépen, szokatlanul, ájtatosan énekelte. Az is lehet, hogy csak úgy érezték. Az evangéliumot elénekelte a pap. Utána beszélni kezdett. A felebaráti szeretetről beszélt ismét...

Neveljünk jó anyósokat!

Írta: P. Páhoky Zoltán O. F. M.

II.

Kedves Anyós!

Magunk között legyen mondva, azért benned is van jókora kehe!

Én ugyan ismertem forrón szeretett anyósokat is. Egy úri ember jobban megsíratta anyósa halálát, mint saját anyját. Anyja kissé elhanyagolta, többi gyermekeit jobban szerette. Anyját csak azért szerette, mert Istent parancsolta, anyósát pedig könnyű volt szeretnie, mert ami hiányzott anyja szeretetéből, azt az anyós bőségesen adta vejének, aki a jó anyósa halála után úgy érezte, hogy üres lett a világ.

Lehetnek és vannak tehát jó anyósok is. Dehogyan mindegyitek ilyen legyen, erre nevelni kell a tényleges és a leendő anyósokat.

Mind sűrűbben jelennek meg cikkek, könyvek, hangzanak el beszédek és előadások a gyermekek helyes neveléséről. Kiváló munkák, «Szülők könyve» szólnak a szülőkhöz. E cikk készítésekor néhány nagy könyvtárt böngésztem át, hogy találjak neked szóló munkát, ó Anyós! És képzeld: az «Anyósok könyvét» nem találtam sehol, ilyen nincs, prédikációkban is alig vagytok megemlítve. Ellenben találtam egy jókora ruháskosárra való, epéshangú anyósviccet...

Talán ezért oly kevés az igazi jó anyós?

Akarva-nem akarva, úttörőnek kell lennem e téren s mint ilyen, csak nagyjában adhatom meg ez egészen új, de nélkülözhetetlen tudományágnak, azaz a jó és szeretetreméltó anyóssá való nevelésnek főbb irányelveit.

1. *Mikor kezdjük meg az anyósnevelést?* Szuszay Antal, híres író egykor arra a kérdésre, hogy mikor kell megkezdeni a gyermek nevelését, azt felelte: «Születése előtt legalább is húsz esztendővel». A leendő anyós-nak jó anyóssa való alakítását legalább is húsz évvel nevelendő gyermeke házassága előtt kell kezdeni. De legjobb már jóval korábban.

2. *Milyenén neveljük?* Gyengédlelkűvé! Aki még mint fruska-lány nem sértegeti nyelvvel barátait, nem pletykáz, nem hírhordó, nem sértődik meg azonnal minden csekélység miatt, abból még jó anyós lehet. Ezek a hibák 16—18 évkorig inkább csak a «gyerek» betegségei, de amikor már Sárkából, hűgomból öregasszony, anyós lesz, e megszokottá lett hibák tengerkeserűséget, családi drámát, sőt tragédiát okozhatnak.

3. *A leendő anyós tanulja meg a lemondást minél előbb és gyakorolja élete végéig!* Mint asszony a család királynője; férjem-uram lassankint kifárad az élet harcában, vagy nemtörődőmsége folytán a család kormányzója az asszony lesz. Mármost, ha lánya-fia új családot alapít, azt hiszi,

(már t. i. az anyós), hogy az ő uralma is természetszerűleg tovább folytatódik az új házasságoknál is. Hagyd, kedves Anyós, a fiatalokat önállóan cselekedni, ha annyira akarják. Joguk is van hozzá. És igen jól esik s «jól áll» nekik ez a szerep az első években, amikor örülnek, hogy a hosszú kiskorúság után ők is önállók, saját fészük van. Ha szükség van rád, úgysis kért fognak.

«Ahány ház, annyi szokás» mondják. Új otthon, új ház: új szokás. Ne fájjon hát neked, hogy a menyed másképp hajtogatja össze a fehérneműket vasaláskor, mint Te szoktad, más sorrendben rakja fel a fazekakat a stélázsra, más recept szerint főzi a bablevest és egyéb ételeket. Azért még nem dől össze a világ. És emiatt nem kell sértődötten pakkolni s otthagyni a fiatalokat. — Ismertem egy fiatalembert, aki bár anyját rajongva szerette, mégse mert miatta bevezetni a házasság kikötőjébe. Arról töprengött, hogy szerzetes legyen-e, vagy megvárja anyja halálát s akkor házassodjék meg. Tudta, ugyanis, hogy szeretett anyja önkényeskedése miatt sok bajt okozna neki s leendő feleségének. Jó anya volt, de rossz anyós lesz...

— Dehát én már senkise vagyok, hajaj! nincs szava az öregnek! Azért szenvedtem ennyit, ezt érdemeltem, stb! stb! — szakad ki szívedből az anyósi keserűség.

Nézd, drága Anyós! Jézus Krisztus szívesen lesz a család láthatatlan feje, ha nem utasítják Őt ki, sőt, inkább az emmauszi tanítványok szeretetével marasztalják. Szívesen segít kegyelmével, ha kéri, anélkül hogy a családtagok önálló tevékenységét megakadályozná. Látod, ez a Te teendő is! Ha marasztalnak a fiatalok, akkor ne távozz duzzogva, kibérelve magadnak egy kis egészségtelen szurdékot. Bele kell nyugodnod, hogy a te otthonod, fészked már beteljesítette hivatását, virágozzék hát a fiatalok otthona, amelyben Te szívesen segítesz, ha kívánják, és benne jól érzed magad.

4. *Jól jegyezd meg, hogy a vöd nem Téged vett el, hanem a lányodat.* Ha lányodnak, fiadnak tetszett a férje, felesége a házasság előtt, hát tessék neki ezután is a sírig, ha már megkötötték a szent frigyét. Amit Isten megkötött, azt az ember szét ne válassa, mégha anyós is az illető! Anyai szívedbe zárd vödöt, menyedet, bármilyenek is legyenek! Az pedig a világért se történjék meg, hogy éppen Te légy az oka veszekedéseiknek, szétválásuknak. Jaj lesz neked akkor az Isten ítélő széke előtt, amelyhez korodnál fogva oly közel jutottál.

5. *Talán vallásosnak érzed magad, Jámbor Anyós, mert sokszor és sokáig tartózkodol a templomban. Jó, de ez még nem elég.* «Nem aki mondja: Atyám, Atyám, megy be a mennyek országába». Az igazi vallásosság más is jelent: cselekvést, jótetteket s az erényben való növekvést. Örömdre mondom, bármily korú is légy, nem kell öregnek lenned, legfeljebb idős vagy. *Jézus megkívánja, hogy lélekben maradjunk fiatalok, hajlíthatók a lélekjobbitásban.* Tehát törd meg rossz hajlamaidat s légy szeretetreméltó anyós!

.... Mikor Tihanyban voltam, elkiáltottam magamat a bencés kolostor felé:

— Neveljünk jó anyósokat!

És tudod, jó anyós, mit felelt vissza a Visszhang?

— Sokat, sokat, sokat! — Kívánom, hogy e kis írásom is visszhangra leljen!

Hűségés úrs.

Munkafelügyelő volt már, mikor egyik nap észrevette, hogy egy Antal nevű munkás lázas sietséggel megbújik egyik farakás mögött. Körülnézett, mi történhetett. Az igazgató közeledett. Rögtön megértette az összefüggést.

— Nem látta Antalt? — kérdezte az igazgató.

Matt egy pillanatilag gondolkodott, mit is feleljen. Tudta, hogy Antal valami szabálytalanságot követett el és az igazgató ezért keresi. Hazudni nem akart, de társát sem árulhatta el.

— Kellemetlen, hogy ilyen kérdéseket intéz hozzám az igazgató úr, hisz tudja, hogy nem válaszolhatok rá — vallotta be őszintén.

Az igazgató ismerte Mattot, nem vette rossznevén a választ.

— No, majd ha látja Antalt, küldje hozzám, beszélni szeretnék vele — mondta mosolyogva és tovább sietett.

Matt odament a farakáshoz.

— Hallottad? Ehhez tartsd magad, mert én nem hazudhatok, hogy kihúzzalak a csávéból.

Védi a közös érdeket.

Matt tagja volt a szakszervezetnek is. Igaz, hogy az angol szervezetek kizárólag munkásjóléttel foglalkoznak, és távol állanak a vallásellenes irányzattól. Lármas felvonulásokon, tüntetéseken ugyan sohasem vett részt, de munkatársait bátran és erélyesen támogatta jogos igényeikért folytatott harcukban.

— Mondja, Matt — szólította meg egy napon az építőmester — ha az építőmunkások kimondják a sztrájkot, maga is abbahagyja a munkát?

Az építőmester meglehetősen jó viszonyban volt Mattal. Már húsz éve dolgoztak együtt a Pamberton cégnél. Matt jó munkás volt. Pontosán és rendesen végezte dolgát. Sohasem húzta az időt, soha el nem késett. Egyszer ugyan izgatott szóváltásba keveredtek egy munkás miatt. Az építész, hozzá lévén szokva Matt tiszteletteljes viselkedéséhez, sértve érezte magát. De mikor Talbot másnap reggel megjelent nála és bocsánatot kért szavaiért, amelyek — mondta — annit utólag megbizonyosodott, helytelenek voltak, még inkább becsülte.

Matt leeresztette a földre a deszkát, amint éppen a kocsira készült rakni és nyílt tekintetét rávetette a mester arcára.

— Természetesen én sem dolgozhatom — mondta határozottan.

— No, nem hittem volna, hogy maga jó katolikus léteire helyesli a sztrájkot.

— Ez más kérdés. Elvben nem helyeslem, de vannak kényszerhelyzetek, amikor katolikus szempontból is megengedhető. Egy jezsuita atyával beszéltem erről és ő felvilágosított, milyen álláspontra kell helyezkednem.

A tisztalelkű férfi.

Matt iszákos korában sem járt soha lányok, asszonyok után. Csodá-

latosan tisztalelkű maradt és a szeméremérzet annyira kifejlődött benne, hogy még otthon leánytestvérei előtt sem vette volna le a kabátját. Ha leányokkal került össze, kedvesen, jókedvűen elbeszélgetett velük, de mihelyt alkalom kínálkozott, vallásos tárgyra terelte a szót. Talán mélységes Mária tiszteletének köszönhetette, hogy a hatodik parancs ellen nem vétett. Megtérése óta tagja volt a kongregációnak, mindennap elmondta a rózsafüzért. Kisértéseiben, nehézségeiben Máriához folyamodott és mindig megerősítést nyert. Ezért mondogatta édesanyjának: «Senki sem tudja, milyen jószágos a Szűzanya».

Társai közt sem tudta elviselni az erkölcstelen beszédet. Nem volt tréfarontó. Szívből együtt nevetett, tréfált a többiekkel, de mihelyt kétértelmű dolgokat pendítettek meg, felállt. — Jézus hallja, mit beszéltek — mondotta komolyan. Ha fiatal munkások is voltak a társaságban, romlatlan, félig gyermekek, négy szemközt szelíd szemrehányással figyelmeztette őket: «Ha már végig kellett hallgatnod ezt a gonosz beszédet, legalább ne nevetél volna rajta».

Édesanyja sokszor biztatta, nősüljön meg, de Matt mindig tréfával ütötte el a dolgot, vagy szép csengő hangján rákezdett kedvenc Mária énekeire és addig abba nem hagyta, amíg édesanyja megadással sóhajtott: — Jól van már, jó, miattam maradhatsz öreglegény.

Csak egyszer gondolkozott házasságon. A Pamberton cég kiküldte egy protestáns lelkészhez valami építési munkára. A lelkésznek volt egy igen csinos, kedves, buzgó katolikus szakácsnője, akivel Matt többször szót váltott. A lány hamarosan észrevette, hogy a szélesvállú, derűsarcú, jókedvű fiatalember jellemes, egészséges észjárású férfi és egész nyíltan megmondta neki, hogy szívesen hozzámenne feleségül. Matt egy kissé zavarba jött. Nem tagadhatta, hogy neki is tetszik a vallásos, kedves, dolgozó és nem is szegény lány, de hát a házasság nem olyan egyszerű valami... Majd még gondolkozik — mondta. A munka végeztével hazament, kilencnapit ájtatosságot végzett s aztán nyíltan közölte a lánnyal, hogy nem veheti el, mert ima közben megvilágosítást kapott, maradjon nőtlen.

(Folyt. köv.)

Nem csodálni . . .

A könyveivel nagy sikereket elért ferences atya előadást tartott Szent Ferencről. A felolvasás végén odajött hozzá egy hölgy és elragadtatva mondta:

— Péter, én kimondhatatlanul csodálom Szent Ferencet!

A ferences atya mosolygó arca elkomolyodott.

— Nem csodálni kell, asszonyom — felelte jó hangosan, hogy a körülállók is meghallják — hanem követni!

1937. febr. 3—7-ig lesz Manilában az Eucharisztikus Világkongresszus, amelyre a rendiközsegektől szeretettel kér a terciárius főtitkárság lelkicsokrokat.

A lelkicsokrok mintáját mellékeljük a Ferences Közlönyben. Kérjük beküldését jan. 15-ig, hogy repülőpóstával elküldhessük Manilába.

Szent Ferenc Atyánk szobra Hankowban.

— Egyszer valami leányegylet körmenetét néztem végig. Egyik lány lehetetlenebbül öltözött, mint a másik. Hajukat kinosan lefésülték, savanyúan komoly arcot vágtak, persze abban a szent meggyőződésben, hogy mindezzel nagyszerűen kidomborítják katolikus voltukat, és ki tudja, hány embert térítenek jó útra... Hát szó se róla! Mögöttem két fiatal lány jött és néhány férfi. Ők is megálltak egy pillanatra. — No — jegyezte meg az egyik úr — nem csodálom, hogy ezek a nők vallásosak, hisz' oly csúnyák és rosszízlésűek, hogy a kutyának sem kellene! — Hiszed, hogy ez után a kritika után a két fiatal lány valami ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy belépjen ebbe a leányegyletbe?

— Ami pedig az örömet illeti, ha édesanyádtól kapsz valami jót vagy szépet, avagy elhalmoz szeretetével, ugye örülsz, mosolyogsz, boldog vagy. Hát ha Istentől kapod ezt, akkor savanyú arcot kell vágnod? Az egyik zsolttár határozottan felhív bennünket, hogy szolgáljuk vidáman az Urat! A vidámság, a mosoly az ember lelkére olyan, mint a napsugár. Ezt hirdette Assisi Szent Ferenc is, az én legkedvesebb szentem.

*

— Ma délután itt volt Patrick — újságolta titokzatos arccal Bella a nővérenek.

— No és? Máskor is el szokott jönni. Megszokhattad három év óta.

— Igen, de ma olyan ünnepélyes volt. Rólad beszéltek. Bennünket kiküldtek a szobából. Bizonyosan megkérte a kezéd.

— Ugyan, Bella, hová gondolsz! Patricknak ilyesmi álmában sem jut eszébe. Azért mert néhanapján megmostam a fejét, amiért káromkodott és katolikus létére úgy élt mint egy pogány, mert templomba vittem és megtanítottam imádkozni... Ez keresztényi kötelesség és semmi egyéb. Sajnáltam, mert alapjában véve jó fiú volt s csak a háborúban romlott el.

— Jó, jó ezt te gondold, de Patrick másképp vélekedhet.

— Sajnálom... de hagyjuk ezt, Bella. Tudod, hogy nem szeretem az ilyesmit. Más az én célom.

— Patrick! hisz' nem is hallgatsz arra, amit mondok — nevetett Margaret. A fiatalember összerézzen. Ránézett a mosolygó édes leányarcra.

— Csakugyan másképp — vallotta be félszegen. — Mondd, Margaret, nem akarsz feleségem lenni.

— Ugyan, Patrick, hová gondolsz — válaszolta anyás jószággal a fiatal lány — Keresztényt akartam belőled faragni és nem férjet! Ebbe bele kell nyugodnod.

A fiatal skót úgy ment haza ezen az estén Sinclairéktől, mint akitől elrabolnak legszebb reményét. Az öreg Sinclair is észrevelte.

— Te, Margaret, mi baja Patricknak? — kérdezte.

— Semmi. Úgy látszik, arra számított, hogy a felesége leszek.

— No és?

— Nem leszek. Ezt megmondtam neki.

— De Margaret, hogy tehetél ilyet! Elutasítani egy ilyen jóra való, derék, becsületes fiút! Sohasem találsz külön férjet. Hisz annyira tisztel és szeret! Három éve jár ide. Huszonkét éves vagy. Gondolnod kell jövődre.

Margaret megölelte édesapját.

— Édesapa, ne haragudj, de én egész másként képzelem a jövőt. Tudom, hogy a házasság is nagy szentség, de én... én inkább egyedül maradok az én Údvözítőmmel.

*

1923 július 21-én a sápadt, aranyhajú kis Margaret Sinclair az egyik klarissza zárda lakója lett. Nagy út, nagy elhatározás volt ez az edinburghi berkaszárnyától, de Margaret minden csepp verével a szerzetesi életre vágyott. Úgy érezte, hogy a világban már nem adhat több szeretetet Krisztusnak, ő pedig lokozni, a végtelenségig fokozni akarta szeretetét. Minden nappal, ami rávirradt, érezte, hogy már nem belevál a világba, hogy földi vágyai, örömei elszintelenednek és csak az égiek után vonzódnak, szinte természetfeletti erővel...

Az első hetek nehezen teltek. A zárdai fogvelem, de főleg a hallgatás megszokása komoly munkát jelentett. Ezután már csak a szórakozási órákban tréfált, nevelt és árasztotta maga körül a ferences vidámságot. A nővérek megszerették a mosolygószerű új testvérkét és talán éppen mosolygós lénye miatt tették meg alamiznaszedőnek.

— Könnyű maguknak nővére — mondta egyszer egy asszony, akiről Margaret kolduló útján megfordult — A zárdai élet annyira megkönnyíti a lelkiéletet.

— Igen, ezt szokták mondani az emberek — mosolygott Margaret. — De gondoljon csak a három fogadalomra... Ha tudná, mi mindent kell nekünk tennünk, hogy például a szegénységet megvalósítsuk, tudom, nagyokat nevetne.

— Hát ami azt illeti, elhiszem, hogy kemény életük van a klarisszáknak. Bizonyára maga is sokszor éhes nővére

— Hogyne, — mosolygott Margaret — de hát ez az igazi boldogság!

*

Egy év múlva Margaret felöltötte Szent Klára ruháját és ettől kezdve Mária Franciskának nevezték.

Szent és boldog napok következtek, de hamar elröppentek, mint az álom. A kis apáca arca egyre áttetszőbb lett. Szeme különös, lázas fényben ragyogott. Néha csunya köhögés rázta meg testét és a zsebkezdőjén vérfoltok mutatkoztak. A nővérek aggódtak egészségeért és megvizsgálták. Az orvos gégetuberkulózist állapított meg és azt tanácsolta, küldjék a beteget valamelyik szanatóriumba, mert itt a zárdában menthetetlen.

*

Így került Mária Franciska Worleybe, a Marilac szanatóriumba, az irgalmas nővérekhez.

Az első boldog napok szomorúsága után ismét visszanyerte régi, napsugaras kedélyét.

— Eddig búsultam, hogy el kellett jönnöm a zárdából, — mondta ápolónőjének, — de ennek vége. Rájöttem, hogy a klarissza nővérek élete a zárdában nem más, mint ima és vezeklés. Itt is így élhetek. Egész nap és egész éjjel imádkozhatom, betegséggemmel meg vezekelhetek.

Hiába volt az orvosok minden fáradozása, a jó irgalmasnővérek gondos, szeretetteljes ápolása, a pusztító kórt nem lehetett feltartóztatni.

1925 november 24-én, egy kődös, fáradt őszi napon az örökkévalóságra megérett lélek egyesült Údvözítőjével.

*

Kensal Greenben temették el, de holttestét édesanyja és az edinburghiak kívánságára 1927 decembérében átvitték a libertoni Maunt Vernon temetőbe. Egy-

szerű sirja mellett mindig térdelnek áhítatos lelkek, de nem azért, hogy a nap-sugaras kis Mária Franciska lelki üdvéért imádkozzanak, hanem hogy közbenjárását kérjék a mennyben Angliában, Németországban, Franciaországban, Itáliában, Hollandiában, sőt Kínában is ismerik nevet és kerik Istent, hogy ez a modern, lélek nélküli, robotoló munkáséletből kisarjadt kis szent hamarosan odakerüljön az oltárok dicsőségébe.

**Az új esztendőben legalább
egy lelket igyekszem szerezni Szent Ferenc szellemében, kü-
lönösen az ifjúság köréből!**

Ferencesek a Szentföldön.

A Szentsír őrei.

«Hogy az európai keresztények, jelesül a katolikusok, teljesen ki nem szorultak a Szentföldről és a szent helyek birtokából, hanem a mohamedánok és szakadárok fanatizmusa dacára mai napig tartani tudják ott magukat, nem utolsó sorban köszönhető a ferences barátok hősiességének. A kereszties hadak kivonulása után ők folytatták és folytatják a harcot a szent helyek birtokáért. De nem fegyverrel, hanem a türelemnek, az imádságnak és a kultúrmunkának békés, de maradandóbb eszközével, amellyel Guerin szavai szerint «Bouillon Gottfrid királyságánál maradandóbb országot alapítottak». Talán a Gondviselés akarja, hogy azon a földön, ahol az Istenember szeretete és vértanúhalála diadalmaskodott, tartósan csak a vértanúság és a szeretet uralkodhassék. Így történt, hogy a Szentföldön hétszáz év óta az új keresztiesek (ferencesek) diadalmaskodnak, nem avval, hogy ölnék, hanem avval, hogy meghalnak Krisztusért. 1219 óta, mióta Szent Ferenc rendje birtokába vette a Szentföldnek parányi darabkáját, ez a rend volt az a gyöngye, de legyőzhetetlen hadsereg, amely egyedül őrizte a Szentsírt, amikor királyok is megfutamodtak onnan. 2000—3000-re teszik azon ferencesek számát, akik nem ágyban és párnák között, hanem a hősiesség türelem harcterén ellenséges kardok vágásától haltak meg a Szentföldön». (Dr. Tóth Kálmán.) Méltán viselik a «*Szentsír őrei*» nevet.

A keresztény műveltség munkásai.

A ferencesek vérükkel termékenyítették meg azt a kultúrmunkát, amelyet iskoláikban, nyomdáikban, kórházaikban, gyógyszerházaikban, árvaházaikban és zarándokházaikban folytatnak az európai kereszténység nagyobb dicsőségére Palesztina bennszülöttei között. Jeruzsálemi nyomdájukat 1846-ban rendezték be. Tanító- és nevelőintézeteik élén áll a jeruzsálemi bibliai főiskola, amelynek kibővítését 1929-ben fejezte be P. Diatollevi Ferdinánd ferences kusztyos. A Szűzanya kapujához — Tarik Bab Sitt Mirjam — vezető úton, talán Jeruzsálemnek legcsendesebb helyén áll a hatalmas kétemeletes főiskola, amelyben minden nemzetiségű ferences papok képezik ki magukat a szentírástudományok minden ágában. Ebben

a munkában kiváló tanárokon kívül hatalmas könyvtár és hétszáz év gyűjteményét tartalmazó *bibliai szentföldi múzeum* is áll segítségükre.

A világi ifjúság számára pedig ott van a *Terra Santa-Collegium*, amelyet 1926-ban alapítottak. Ebben a minden modern nevelési eszközzel, tehát változatos sporteszközökkel is felszerelt középiskolában háromszáznál több, részben arab gyermek készül a szebb jövőre a ferences atyák gondos vezetése alatt. Magában Jeruzsálemben még egy-egy *fiú- és leányiskolát* is tartanak fenn a ferencesek elemisták részére. Azonkívül külön *fiú- és leányváházat*, amelyekből már sok ezren kerültek ki az életbe. A szentföldi *ferences* kuzstódia összesen *hatvan iskolát* tart fenn.

A ferencesek Jeruzsálem falai között 1352-ben kórházat is építettek, amelyben azóta a betegek ezreit és ezreit részesítették a felebaráti szeretet jótéteményeiben.

Goudenhoove J. F. grófnő: *Beszélgetés az életszenstégségről* (Párbeszéd Szent Erzsébetről). Fordította Báró Szentkereszty Erzsébet. — Értékes mű, amelyet örömmel olvasnak, akik szeretik a mélyebb lelkiéletet. — Kiadta a Szent István-Társulat. Ajánljuk.

Gyerekésszel.

Együtt ülök unokáimmal a félhomályos dolgozószobában. Űrangyalára harangoznak. Amikor mindannyian befejeztük az imát, megkérdezi a legkisebb.

— Nagymama, maga hogy imádkozza az Űrangyalát?

Elmagyarázom.

— Óh, én nem így. Sokkal rövidebben.

— Hogy-hogy?

— Hát úgy: Az Űr angyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát és ő méhébe fogadá Szentlélektől szent Fiát. Űdvözlégý Mária stb....

— Stb.... Hát nem mondod el az Űdvözlégýet?

— Nem — rázza a fejét nagy komolyan. — Azt nem kell. A plébános úr mondta.

— De igen, nagymama, — szól közbe a nagyobbik unokám. — Ázika megkérdezte a plébános urat, hogy úgy kell-e elmondani, ahogy a könyvben van, a plébános úr pedig azt mondta, hogy igen... És a könyvben sincs végigírva az Űdvözlégý, csak úgy, hogy Űdvözlégý Mária stb...

Megjelent második bővített kiadásban

Facchinetti és Uzdóczy ZadavecZ O. F. M. püspökök

«**X. PIUS PÁPA LELKE**» című munkája a szentemlékű pápa kéziratának fényképével és dicsőségesen uralkodó XI. Pius pápánknak a fordítóhoz írt elismerő soraival
A 370 oldalas könyv ára : 3— pengő.

Külön portó nincs

Viszontelárúsítóknak engedmény.

KAPHATÓ: **Dr. Csillag Miklós** titkárnál

BUDAPEST. II. ker., Kút-utca 5.

Postacsekk: 11.05

A főtiszt. papságnak és szerzetesrendeknek 20% engedmény

Rendi Élet.

Salotti Károly mult év decemberében kinevezett kardinális, a Propaganda Fidei kongregáció — tituláris templomnak a Tiberisen levő kis szigetre épült Szent Bertalan templomát választotta és 1936 január 19-én nagy ünnepségek keretében birtokába is vette.

Ez az alkalom nagy öröm és elégtétel volt a ferencrendnek, mivelhogy Salotti bíboros mint Szent Ferenc harmadikrendjének tagja övéi közé jött, és hogy a rend egyben kifejezhette nagy háláját az Egyháznak e főpapja iránt, mindama sok és jóindulatú támogatásért, amennyiben a rendmissziós ügyében és szenttéavatásoknál mint Promotor Fidei igen sokat fáradozott.

Ez ünnepi alkalommal a rend generálisa — P. M. Belló Leonard ékes szavakkal vázolta a Szent Bertalan templom történetét. E szigeten szenvedett vértanúhalált Szent Márius és Márta, Szent Quirinus, Szent Eugénia és Szent Emigdius. A szigeten Szent Benedek fiai te-

lepedtek le először, majd később Isten Szent János fiai foglalták el a bencések helyét.

A sziget vallási és politikai jelentősége akkor kezdődött, amikor III. Ottó császár (983-1002) Szent Bertalan ereklyéit Benevento városából idehozatta a sziget templomába. II. Paskális és III. Sándor pápák a XII. században a templomot újra építették, X. Leó pápa pedig a XVI. század elején a kis szentélyt kardinális templomnak nyilvánította és gondozását a ferencesekre bízta, akik mai napig őrei a szenthelynek. A szigeti Szent Bertalan templom első tituláris kardinálisa a ferencrend egykori generálisa Numai Kristofór lett. Több más tituláris bíboros közt foglalt helyet a hírneves Barberini Francesco bíboros is. Néhány éve a rend a Tiberis szigeti zárda mellett megépítette a missziós kollégiumot. A templomhoz jelenleg plébánia tartozik.

A Terciárius Főtitkárság.

Budapest, I. Heinrich István-u. 5.

számára 1936-ra a következő rendiközségek küldötték be a rendi előjárók és igazgatók országos értekezletén előírt járulékot: Szeged 25 P, Pécs 25 P, Dunakiliti 5 P, Vác 10 P, Battonya 10 P, Erdőtelek 5 P, Jászdózsa 10 P, — Sajnos ilyen módon nem lehet eszközölni azt a munkát, ami szükséges a terciárius mozgalom érdekében. Kérjük a közös cél érdekében, hogy minden rendiközség minél előbb küldje be az 1936. évre járó illetéket, amely ez: 25 tagig 5 P, 100 tagig 10 P, és azonfelül 25 P.

Készen állanak a kéziratok a terciárius eszme terjesztésére, de nem adhatjuk ki, mert hiányzik hozzá az anyagi. Kérjük tehát a terciárius előjáróságokat, hogy minden rendiközség hozza meg ezt a kis áldozatot a közös ügy érdekében.

A *Rendi Élet* rovatában közöljük a rendiközségek életét, hogy egymásnak jó példát adjunk és egymást lelkesítsük a szeráfi élet minél bensőségesebb kialakítására, kifelé pedig az igazi apostolkodásra. Kérjük tehát a rendiközségeket, küldjék be évi beszámolóikat a FERENCES KÖZLÖNY szerkesztőségébe.

Könyvkritika.

Páduai Szent Antal-énekek. Páduai Szent Antalnak egyre inkább terjedő tiszteletével, kedves keddi ájtatossággal kapcsolatban komoly zenei körök részéről is megnyilvánult azon óhaj, hogy a Szent Antal éneke szövegét közlő imakönyvek és külön kiadások mellett, az énekek kottáját is a hívek kezébe kell adni. Ezt a feladatot kiváló gondtal és kézzel oldotta érdeme azután az, hogy új kottákat hoz és nem más énekek dallamát kölcsönzi. Vannak benne szentégi énekek, úgy hogy az egész ájtatosságot Szent Antal-énekekkel lehet kitölteni. A kiadvány új életet, új színt, kedves buzgóságot visz a szépen lendülő magyar Szent Antal-kultuszba, mert nemcsak a hívek kapják kézhez a kedves és ügyes gyűjteményt, hanem vele a kántorok is alkalmas anyaghoz jutnak. A megjelenés az esztergomi főegyházmegyei hatóság és rendi engedéllyel történt. Annyival különbözik a harmadik nagykanizsai kiadástól, hogy a szöveg nem nehezen olvasható írott betűkből áll, hanem könnyen olvasható, nagyobb betűkkel nyomatták. A kiadvány 48 oldalas, 12X16 cm. lapnagyságú, külső belső címlappal, könnyen kezelhető tartalomjegyzekkel. Ára 30 fill. (Előbbi kiadás 31 éneke 40 fill. volt.) 50 füzet rendelésénél darabja 25 fill., 100 példányon felül darabja 20 fill. Kapható a kiadónál az esztergomi ferenc kolostorban.

Van benne két ének Szt. Ferencről is és a Szt. Ferenc halála alkalmával énekelni szokott zsoltár.

Korunk legnagyobb veszedelme címen jelent meg Dr. Közi-Horváth József röpirata a **bolsevizmusról** 24 oldalon ismerteti a bolsevizmus keletkezését, törvényszerűségeit, társadalmi és gazdasági rendszerét. Befelejezésül hangoztatja, hogy a bolsevizmus elleni védekezés legbiztosabb eszköze: **az szociális igazságtalanságok megszüntetése.** A maga nemében páratlanul álló füzet hallatlanul olcsón, 2 fillért kapható. Az Actio Catholica 300.000 példányban jelentette meg, hogy mindenkihez eljusson 100, vagy annál nagyobb példány rendelése esetén postaköltséget sem számít. Megrendelhető ezen a címen: **Actio Catholica Országos Elnöksége Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.**

Frunkhahn posztógyár
szövetek közvetlen a gyártásból

IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.

VI. TERÉZ-KÖRÜT 8.

VIDÉKRE MEG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!

33 éve fennálló cég

Lenkei Lajos Béla

órásmester és ékszerész.

II. Margit-körút 18. Schvájci órák, óra javítások jótállással, arany és ezüst ékszerek.

Karácsonyi és újévi ajándéktárgy k olcsó napi árban.

Zálogcédulákat, régi ékszereket veszek.

Ápoljuk a jó zenét! Zene ápolás — lelki ápolás
Közismert és a legjobb

Harmóniumok

nemes orgonahanggal házi használatra, iskolák-, daladák-, templomoknak.
Magyarországban vezető harmóniumcég, legnagyobb harmóniumraktár:

Hörl Nándor

Budapest, II., Török-utca 8. szám.

Telefon: 516-52 — Fizetés-kedvezmény! — Sürgőnycim: Harmonhöl.

A szerkesztésért és a kiadásért felelős: **P. MAJSAI MÓRO, F. M. szentföldi biztos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Heinrich István-utca 9.

Kiadótulajdonos: A Kapisztrán Szent Jánosról nevezelt ferences rendtartomány

Kapisztrán-nyomda Vác.

Printed in Hungary.

Művezető: Farkass Károly

Terciárius naptár 1937 január hóra.

1. Ujév. Kiskarácsony ÁF. TB. Elsőpéntek!
4. B. Folignói Angéla III. r. özv. TBvil.
6. Vízkereszt, ÁF. TB. Missziók ünnepe.
10. Szt. Család ünnepe.
16. Szt. Berárd és tsai I. r. vt. TBvil.
19. B. Tamás, Károly és Bernát I. r. hv. TBvil.
28. B. Rogér, Odorik, Egyed I. r. hv. TBvil.
30. Szt. Hiacintha III. r. sz. TBvil.
31. B. Ludovika és Paula, Szt. Donboskó János III. r. TBvil.

Erénygyakorlat e hóra: Mindenki nem mehet misszióba, hogy az Evangéliumot hirdesse. Ha azonban Szt. Donboskót követi, akkor itthon is rendkívül sok érdemet szerezhet, ha különösen az elhanyagolt ifjúságon igyekszik segíteni: lelki-
leg és anyagiilag. Ez az apostolkodás a legnehezebbek közé tartozik, de a jó terciárius éppen azért ezen a téren törekszik naponta valamit tenni és mindent megmozgat, hogy másokat is, a rendiközseget is ebben az irányban apostolkodásra, áldozatokra bírja. Az ifjú Jézusnak ilyen módon kedveskedhetünk!

Terciárius naptár 1937 február hóra.

1. B. Eusztachium és Veridiana II. és III. szüzek TB.
2. Gyertyaszentelő B. Asszony TB. ÁF.
4. Leonisszai Szent József I. r. hv. TBvil.
5. 26 japán szt. vértanu az I. és III. r. TBvil. Élsőpénteki önf. TBvil.
10. Hamvazószerda. Szigorú böjt (egyszeri jólakás; hűvesség tilos).
15. Conti B. András I. r. hv. TBvil.
17. Mareriai B. Fülöpke II. r. sz. TB. Kántorböjt.
19. Piacenzai Szt. Konrád III. r. hv. TBvil. Kántorböjt.
20. Kántorböjt.
22. Kortonai Szt. Margit III. r. hv. TBvil.

Nagyböjtben a hétköznapokon enyhített böjt van minden nap a péntek kivételével.

Erénygyakorlat e hóra: Piacenzai Szt. Konrád önként lemondott vagyonáról, hogy a vgyázatlanságból okozott erdőégéssel járó kárt jóvátegye és az ártatlanul vádolt embert megmentse. Mi hányszor okozunk másnak kárt, és vagyunk-e ilyen áldozatosak a kár megtérítésében? Hányan szegik meg a 7 parancsot azzal is, hogy kölcsönöket vesznek föl, de eszük ágában sincs visszafizetni! Mások lapokat járatnak, de az előfizetéseket nem rendezik... E hónapban azon lesznek, hogy a 7. parancs körül történt hibáimat kiigazítom. Így jelenhetek meg majd nyugodtan Isten előtt.

A Ferences Közlöny előfizetési ára:

Magyarországon negyedévre 0 90 P, Romániában egy évre 5 — P
Jugoszláviában egy évre 50 dinár, Amerikában egy évre 1 50 dollár.

Egyes szám ára: 30 fillér.

Lapzárta minden hó 12-én. — Megrendeléseket, reklamációkat a FERENCES KÖZLÖNY kiadóhivatala címére: Budapest, I., Heinrich István-u. 5., kéziratokat és a lap szellemi részére vonatkozó leveleket pedig a FERENCES KÖZLÖNY szerkesztőjének címére ugyanoda kell küldeni. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Lapunk közleményeit, cikkeit csak a szerkesztő külön engedélyével szabad más lapban megjelentetni, akkor is csak lapunkra való hivatkozással.
Postatakaréki befizető lapunk száma: 51.581. Telefon: 1-656-26.
